

NARODNI LIST

Izahaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštarne proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta šte. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K. za pol leta 2 K. za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 40 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Boj za Št. Lenart v Slov. Goricah.

Predzadnji torek, 21. febr. t. l. so se vršile v Št. Lenartu v Slov. Gor. občinske volitve. Poročali smo že zadnjič na kratko o sleparijah, ki so jih izvršili tamošnji nemškutarji glede volilnega imenika. Danes hočemo podati pregledno sliko dogodkov pri volitvah.

Slovenci so, kakor so to že dnevni časopisi poročali, propadli v vseh treh razredih. Kje leži križda? Na eni strani gotovo v nemškutarskih volilnih sleparijah. Na drugi strani pa v izdajstvu treh slovenskih mož, pristašev klerikalne stranke. Ta troperesna deteljica se imenuje:

1. Franc Roškar, predsednik »Slovenske kmečke Zveze«, državni in deželni poslanec,

2. dr. Fr. Tiplič, zdravnik in predsednik »Kat. pol. društva« za Šentlenarčki okraj, in

3. Franc Štupica, c. kr. notar, eden soustanoviteljev narodne stranke, ki pa ji je že takoj spčetka s svojim nastopom silno škodoval, in je pred dvenimi leti očitno zajadral v klerikalni tabor.

Slovenci so upali na zmago v prvem in drugem razredu. V tretjem se sploh niso spustili v boj. V prvem razredu je bilo razmerje v klub nemškim sleparijam še takšno, da bi bilo moralo priti do žrebanja, ker je nemški volilec Sarnitz, ki je imel 2 glasa, na smrt zbolel. V ponedeljek zvečer pred volitvenim dnevom so imeli Slovenci sestanek.

Prvo presenečenje. Nenadna bolezen zdravnika dr. Franca Tipliča.

Pol ure po tistem času, ki je bilo določen za otvoritev omenjene važne in odločilne seje, prinese domači župnik g. Janžekovič nepričakovano vest, da je bil dr. Tiplič pred eno uro pri njem in mu je sporočil, da je nenadoma zbolel. Trgalo ga je bojda v ušesih. Zato se (dr. Tiplič) te seje ne more udeležiti in tudi sporoča, da na noben način ne sprejme kandidature v prvem razredu. V sled te novice lotilo se je vseh navzočih volilcev brez razlike stranke nepopisno ogorčenje. Bilo je vsem na prvi mah jasno, da je zlezal »neodvisni« slovenski zdravnik dr. Franc Tiplič, rojen žalibože v slovenskem Veržetu na Murskem polju, pod klop, menda iz strahu, da bi se ne zameril kakemu nemškutarskemu mesarju. Jeza in ogorčenje volilcev je bilo tem bolj opravičeno, ker je na predlog Slovencev imenovalo mariborsko okrajno glavarstvo baš dr. Franca Tipliča za zaupnega, moža slovenskih volilcev v volilni komisiji. Vendar pa na predvečer volitev pri omenjeni seji nismo mogli verjeti na kako nemožnost dr. Tipliča in smo vendar enoglasno sklenili kandidirati ga v prvem razredu. To se mu je takoj sporočilo z zahtevo, da strogo in natančno izvršuje njemu poverjeni posel zaupnega moža v volilni komisiji.

Drugo presenečenje. Slovenski notar Franc Štupica, doma iz Ribnice, kot »Edelmann«.

Komaj se je pri že tolikrat omenjeni seji nekoliko poleglo razburjenje zaradi »moškega« postopanja predsednika slov. katol. polit. društva za lenarčki okraj, dr. Franca Tipliča (ta gospod je pristaš klerikalne stranke), je zadelo zborovalce že drugo presenečenje. Prisotni notar Franc Štupica predloži zboru nanj naslovljeno pismo zbolelega Vincenca Sarnitza, katero je bojda ta podpisal v navzočnosti »nemških« mesarjev Solaka in Slaviča. V tem pismu roti Vincenc Sarnitz, ta zagrizeni nemškutar, notarja Štupica, naj se ga usmili in ne gre volit. Potem bi se tudi Sarnitzu v slučaju potrebe ne bilo treba dati prenesti na volišče. Štupica naj bo »Edelmann«, kar je gotovo več ko politika. Priloženo je zdravniško spričevalo dr. Zirngasta, da je g. Vincenc Sarnitz »transportabel«. — Toliko nesramnosti bi ne pričakovali! V onem razredu, katerega so nam skušali vzeti nemškutarji z najočitnejšo goljufijo — v onem razredu bi naj bil inteligen ten slovenski volilec najprej »Edelmann«, potem šele politik, to se pravi, oziral bi se naj na nemškutarje in zatajil svete dolžnosti, ki ga vežejo napram svojemu rodu. Fran Štupica je predložil pismo zboru z izrecno opazko, da se podvrže odločitvi, katero sklenejo zborovalci. In ti so enoglasno sklenili, da se morajo vsi slovenski volilci udeležiti volitev v 1. in 2. razredu. Glede Sarnitzevega

pisma je obveljalo mnenje, da je ta volilec po Zirngastovem spričevalu itak transportabel, ako pa ni, pa se naj obrne s tako prošnjo na svoje somišljenike in jih naj prosí, naj ga ne tirajo v smrt. Dostaviti moramo tu, da se je z veliko nevoljo že na predvečer opazalo, da je imel slovenski volilec Franc Štupica dolgotrajne konference s proslulim ptujskim odvetnikom dr. Plachkim in nemškim zdravnikom pri Sv. Lenartu, dr. Zirngastom. Nekateri izmed naših niso hoteli verjeti svojim očem, da bi se mogel kdo tako daleč spozabiti in imeti v tako razburjenih časih kake pogovore z našimi najhujšimi sovražniki. Vendar nam je slovenski notar Štupica zagotavljal, da se udeleži volitev. A na volilni dan predpoldne ga je obiskal dr. Plachki nič manj ko trikrat.

Tretje presenečenje. Bolezen drž. in dež. poslanca Ivana Roškarja, predsednika »Slovenske kmečke zveze za Spodnje Štajersko« in odličnega branitelja verskih in narodnih svetinj slovenskega naroda.

Poslanec Ivan Roškar je bil določen, da voli za slovensko okrajno hranilnico. Pričakovali pa smo od njega tudi dejansko podporo v drugih slučajih, ker ima kot poslanec imuniteto. Bili smo te dejanske in moralne podpore tembolj potrebni, ker sta prišla nemškutarijem pomagat državna poslanca Wastian in Malik ter cela četa nemških častnih občanov. Vedeli smo poleg tega, da g. poslanec Roškar ta dan (torek) itak vedno pride k Sv. Lenartu, ker dobi za uradni dan hranilnice dijete 8 K. Teh 8 K še ni nareč ta gospod nikoli izpusil, čeravno je prihajal včasih od svojih dijetnin žetev na Dunaju in v Gradcu šele v ponedeljek zvečer domov. Na dan volitve, to je v torek, pa prinese ob pol 12. uri dopoldne neki sel od bližnjega Sv. Jurja, kjer je dični orjak Roškar doma, pismo, v katerem nam je poslanec Roškar sporočil, da se je nekaj prehladil in da torej ne more priti volit. To je storil Roškar dve uri pred volitvijo! Vsi smo takoj vedeli, da se je zbal priti v preozko dotiko z nemškutariji. Radovedni smo na posledice tega presramotnega Roškarjevega narodnega izdajalstva. Roškar je danes, vsaj po imenu, načelnik največje slovenske stranke na Sp. Štajerskem, to je slov. kmečke zveze in kot tak eden izmed voditeljev slov. naroda na Sp. Štajerskem. Ali more klerikalna stranka, ako da le še količkaj na svoje slovensko ime, trpeti tega izdajalca še dalje na svojem čelu? Ni zapustil samo slov. naprednjakov v narodnem boju, zapustil je tudi lastne svoje somišljenike. Samoobsebi umevna je zahteva, da se naj od Roškarja zahteva, da odloži vse svoje mandate, katere je dobil iz rok slovenskih volilcev in — zgine. Po njegovih aferah na nemškem Štajerju, ki so se pred dvema letoma odkrile, bi že to danes moral storiti.

Na volilni dan I. — Beg dr. Franca Tipliča.

Na pritisk svojih pristašev je šel dr. Franc Tiplič na dan volitev vendar v volilno komisijo. — Toda ne vprašajte, kako in kedar. Ostal je pri volitvi samo takrat, ko je volil tretji razred, za katerega se Slovenci sploh niso vrgli v volilni boj. Takoj po sklepu volitev iz tretjega razreda pa je dr. Tiplič podpisal volilni akt in se odstranil kot slovenski zaupnik iz komisije poprej, kakor je prišel na vrsto prvi volilec drugega razreda, v katerem so posegli Slovenci v boj. Krono pa je postavil pošteni jak dr. Franc Tiplič svojemu izdajstvu z begom ob pol 2. popoldne. Ob dveh popoldan se je imela namreč vršiti odločilna borba za prvi razred, v katerem bi moralo priti do žrebanja. Ko je šlo za naš največji interes, da bi slovenski zaupni mož v komisiji pazil na žrebanje ter preprečil vsak morebitni švindel, je vrgel g. Franc Tiplič puško v korožo in pobegnil z vozom bogvekam, ne da bi bil volil. Upamo, da so sedaj tudi pošteni ljudje v klerikalni stranki spoznali tega človeka in mu bodo dali zasluženo brco. Kajti Tiplič je odslej nemogoč kot predsednik slov. kat. pol. društva za lenarčki okraj in nemogoč v javnem življenju sploh.

Na volilni dan II. Izdajstvo notarja Franca Štupice.

Roškarju in Tipliču se je postavil na stran kot tretji vredni drug notar Franc Štupica, ki se je štulil nekoč med naprednjake, a si je iskal zadnja leta varnega zavetja pri klerikalcih. Imel pa tudi ni pri

klerikalcih sreče; nikdo mu ni zaupal, v klerikalno posojilnico se ni mogel vrniti in tudi pri okr. hranilnici niso rahlo ravnali z njim. Na dan volitve so kazala že dopoldne različna znamenja, da glede zanesljivosti tega moža ne more biti vse v redu. Pogosti obiski dr. Plachkega in dr. Zirngasta pri Štupici so nam dali misliti, da je Sarnitzevo stanje vendar tako slabo, da na kako prenašanje na volišče sploh ni misliti. V tem prepričanju nas ni prav nič motila okolnost, da so ognjegasci postavili pred Sarnitzevo hišo nosilnice, češ, da bi spoznali, kako resno misli Sarnitz na volitev. Trik je bil preneumen in preokoren. In sedaj pazite: Četrte ure pred začetkom volitve v prvem razredu so nosilnice naenkrat odnesli. Kmalu nato je pridrvel na zbirališče slovenski volilec notar Franc Štupica in je naznanil, da je raztrgal svojo legitimacijo in da se ne udeleži volitev, ker sta se zbal tudi Roškar in Tiplič. Zastonj se mu je dokazovalo, da bo oki. hranilnica kljub temu volila: če sta tudi Roškar in Tiplič politična falota, ni treba, da bi bil tudi on. A pomagalo ni nič. Naglo je zapustil sobo in se odpeljal na pripravljem vozu nemškutarija Jurja Goloba. Ostali štirje slovenski volilci so se udeležili volitve in propadli s 4 glasovi proti 5 nemškutarskim. Ves slovenski narod pa naj sodi te dogodke in izvaja iz njih potrebne posledice! Mi lenarčki Slovenci bodemo navzlic izdajcam iz svojih lastnih vrst živeli naprej — in vi slovenski bratje po širni domovini, nas bodete pri nadaljevanju našega boja za Sv. Lenart podpirali.

Slovenskim strankam na Spod. Štajerskem.

Na Koroškem določa razpravni jezik pri sodni razpravi sodnik; ker so vsi sodniki brez izjeme na Koroškem nemško nacionalni (razven v Železni Kaplji), se razpravlja izključno v nemščini in vsi ugovori proti temu kršenju postave ne pomagajo nič. Slične razmere hočejo ustvariti časoma menda tudi nemškonacionalni sodniki na Štajerskem. Med te spada Dr. Gränitz v Marenbergu. Pri neki razpravi dne 19. februarja 1911 je ngovarjal slovenski zastopnik dr. Gosak iz Celovca samo po sebi umljivo v slovenskem jeziku. Ker pa je bila tožba nemška, je slovenski zastopnik izrecno izrazil željo, da se protokolira slovenski. Sodnik je sicer prvotno dejal, da to stori, potem pa se je premislil ter izjavil, da zaradi jednotnosti jezika v aktu zabeleži ugovore nemški. Nato je stavil slovenski zastopnik formalni predlog, da se protokolira tožbene ugovore slovenski, ker zastopa slovensko stranko na podlagi slovenskega pooblastila. Sodnik pa je ta predlog kot neutemeljen zavrnil rekoč, da principijelno vodi razpravo in protokolira vse ugovore v onem jeziku, v katerem je vložena tožba. Nato vpraša slovenski zastopnik sodnika, če protokolira slovenski, ako je vložena slovenska tožba. Sodnik pravi, da to stori, ako se to zahteva. — Torej tako je!

Na nemško tožbo varuje sodnik ex offo nemščino, v slučaju pa, da je vložena slovenska tožba, pa morajo varovati omenjeno načelo slovenske stranke same; ako ne, se gotovo protokolira tudi nemški.

V tem obstoja velika nevarnost za naš jezik pri sodnijah. Kmečke stranke niso podučene v svojih pravicah in tudi nimajo potrebnega poguma varovati te pravice, če bi tudi vedele o njih obstoju. Zato to objavljamo, da ljudstvo poučimo o tej točki, ki ne vsebuje samo njegovih pravic, ampak tudi njegove dolžnosti.

Glavno nalogo pa imajo slovenski odvetniki. Treba je čuvati vsako drobtino, kajti sicer se tekom let ustvari za nas tudi na Štajerskem neugodna jezikovna praksa, kateri poda kak poljubni minister z jezikovno naredbo krinko prava in oblastvene določbe, s katero bi se končno izgnala slovensčina iz sodnih dvoran, kakor se je to zgodilo (vsaj začasno) na Koroškem.

Jz političnega sveta.

50 letnica avstrijske ustave. Dne 26. febr. t. l. je minilo 50 let, kar je izšel takozvani februarški patent, s katerim se je dala avstrijski državi ustava

ali konstitucija. Marsikatero njene prvotne določbe se se sicer tekom desetletij že morale umakniti napredujočemu duhu časa, vendar je v bistvu ustava še danes v veljavi. Slovani z ustavo v narodnem oziru gotovo nismo mnogo pridobili, kajti ustvarjena je tako, da naš nemška manjšina v državi še danes tlači ob zid. Nemci so svojo gospodovalno politiko skrajno surovo izvajali in nas v državi in deželah oropali kalikor mogoče vseh pravic. Vkljub temu pa smatramo Slovani ustavo za podlago našega napredka.

Državni zbor bo razpuščen? Češki agrarni poslanec Stanjek je razposlal na vse zaupnike stranke okrožnico, v kateri opozarja na to, da bo državni zbor v kratkem razpuščen, in naj se takoj pričnejo priprave za nove volitve.

Minister za zunanje zadeve grof Aehrenthal — pojde. Ta mož, ki je našo zunanjo politiko s svojim slepim sovraštvom zoper Slovence in osobito s svojo protisrbsko gonjo popolnoma zavozil, pojde na — dopust za več mesecy baje v Opatijo. Z dopusta se skoro gotovo več na svoje mesto ne povrne. Njegov naslednik bo alj sedajni naš poslanik v Carigradu grof Pallavicini ali pa sedajni naš poslanik v Petrogradu grof Berchthold.

Hrvaški deželni zbor je odgođen do 7. marca.

Bolgarski car na Dunaju. Dne 25. febr. je prišel bolgarski car Ferdinand obiskat avstrijskega cesarja.

Italija slavi letos štiridesetletnico svojega zdinjenja.

Na Francoskem je odstopilo ministerstvo Briand in je senatorju Monisu poverjena sestava nove vlade.

Iz Kitajske poročajo nekateri listi, da se tam pripravljajo čudne reči. Gibanje proti vladarski hiši narašča. Pričakovati je sprememb na cesarskem prestolu. Tudi za inozemce se pripravljajo razočaranja.

Beleške.

Iz šolske službe. Nastavljeni so: Kot stalni učitelj v Št. Petru pod Sv. Gor. Fr. Levstik, kot šolski vodja v Zusnu Avg. Cajnko, kot učiteljica v Makolah Marija Tuma.

Živalske kuge na Spod. Štajerskem. Kuga na gobcu in parkljih: v Novištiti in Slovenjgradcu; v Št. Ilju, v Št. Jakobu in Poličkem vrhu nad Mariborom. Garje: v Pamečah pri Št. Gradcu (pri enokopitarjih). Svinjska kuga: v Št. Jurju na Pesn. in v Jarenini; v Frankovcih, Podvincih, Pušencih, Sv. Roku in Berstju. — Svinjska rdečica: v Bučecovcih; v Rigoncah (brež. okraj).

Izkoriščanje ubogih v deželnih bolnišnicah. Kakor smo že poročali, je deželni odbor zvišal oskrbovalne stroške v deželnih bolnišnicah. Ljudstvu prijazni časopisi — celo nemški — ostro napadajo to odredbo ter jo imenujejo naravnost nepostavno. Socijalnodemokratska stranka namerava tirati stvar do upravnega sodišča. Je pa tudi res neverjetno, kako bi rad deželni odbor siromašno prebivalstvo gnil. 2 K 50 v na dan hoče izpreštati iz ubogega bolnika, dočim znašajo pravi stroški bolniške uprave za enega bolnika na dan kvečemu 1 krono. Če to ni odiranje, potem res ne vemo, kaj se naj še imenuje odiranje.

Boj proti kugi. V Rimu je iznašel neki profesor nov serum proti kugi. S svojo iznajdbo se napoti profesor v Mandžurijo, da tam preizkusi njen učinek.

XLVII. redni občni zbor »Matice Slovenske« se vrši v nedeljo dne 5. t. m. ob 10. dop. v Ljubljani v veliki dvorani Mestnega Doma.

Od Južne železnice. Prestavljeni so: pristav Oton Mayer iz Ptuja v Maribor; Karel Olbrich, uradn. aspirant iz Št. Lovrenca v Slov. Bistrici; asistent Anton Janiček iz Pragerskega v Ponikvo; Rudolf Kotnik, prov. asistent iz Tridenta v Celje; asistent Alojz Gruber iz Celja v Ptuj; asist. Franc Ermacora iz Rimskih Toplic v Celje; uradn. aspirant Ivan Klega iz Pöfling-Brunna v Rimske Toplice.

Avstro-ogrška banka je znižala diskont od 4½ na 4%.

Iz sodne službe. Za sodnega kancelista v Ljubotomeru je imenovan Ivan Pajk.

Protestantovstvo na Štajerskem. Lansko leto je prestopilo k luterš-veri na Štajerskem 610 oseb, za 23 več kot l. 1909. Od tega jih odpade 192 na Maribor, 9 na Celje in 14 na Ptuj. — Od l. 1898. je prestopilo na Štajerskem k luterovcem 7476 oseb, od teh v Mariboru 1457, v Celju 336 in v Ptuj 147.

Za gnojitev jare setve. Zadnjič je pomotoma prišla v list notica glede priloge »za gnojitev jare setve«, katero prilagamo današnji številki.

Redka starost. V Gradcu je umrla te dni zasebnica Marija Berger, ki je doživela redko starost 100 let.

Celjski okraj.

Celje. Maškarada Celjskega Sokola minolo nedeljo v celjskem Narodnem domu se je sijajno obnesla, bodisi glede obiska, bodisi glede slikovitosti mask. Videl si tu sicilske ribiče in ribičinje, videi duduše iz Čičarije, videl Turke in Turkinje, Arabce in Arabke, Japonke, Rusinje, Mehikanke; videl si angelje in hudičke, postiljonke, metulje, pajke, bebčje, ciganke, spomlad in poletje... kdo bi jih vse naštel, ki so bili v tej restri družbi? Obisk je bil lep ne le iz Celja, ampak tudi iz bližnje in daljne okolice, osobito iz Zidanega mostu, iz Št. Jurja

in Zalca, dalje iz Mozirja, Trbovelj, Zagorja, Velenja, Griž, Gotovelj, Št. Petra in Št. Pavla in bog ve še od kod. Razpoloženo je bilo ves večer na višini, in narodna godba je k temu nemalo pripomogla. Plesale so se tri četvorke in 2 češki besedi. Grajati pa moramo malomarnost mnogih plesalcev, ki pustijo sedeti maske, se gnejejo okoli vrat in za branjujejo vhod, a ne smatrajo za vredno vsaj pri polonezi storiti par korakov. To je za mladi svet žalosten pojav — in upamo, da ga ne bomo več videli.

Kuga na gobcu in parkljih v celjskem okraju. V celjskem okrajnem glavarstvu se je kuga na gobcu in parkljih pojavila samo v gornjeograjskem okraju (Nova Štifta in okolica). Vendar je že tudi tam izginila in že prihodnji teden se proglasi celjski političen okraj za kuge prost. Sejmi bodo že v kakih dveh, treh tednih dovoljeni.

Celje. (Mladi dr. Prensčak kaže nemške rožičke.) Delavec N. (ime je uredništvu znano) nam je pripovedoval, kako ga je ob priliki neke zdravniške vizite mladi dr. Prensčak psoval, zakaj da hodi k slovenskemu brivcu, ko je vendar pri nemškem gospodarju uslužben itd. Ta bi bila lepa, da bodo zdaj nemškutarski zdravniki že celo predpisovali, h kakim brivcem naj hodijo Slovenci. Mlademu dr. Prensčaku je tega menda najmanj treba.

Celje. Cesar je podelil gospé Leopoldini Rakusch, vdovi pred meseci umrlega veletržca Julija Rakuscha, zlati zaslužni križec s krono.

Laški trg. Tu so se minoli teden vršile občinske volitve. Slovenci se jih niso udeležili in so bili seveda v vseh treh razredih izvoljeni Nemci in nemškutariji.

Laški trg. Dne 27. t. m. je izbruhnil popoldne v Rečici nad Laskim pri posestniku Pinterju ogenj. Pri vladajočem hudem vetru je požar v par minutah obsegel vse poslopje. Zgorelo je troje poslopij, tri govedi, dvoje svinj ter vsa shramba pridelkov.

Predavanja o sadjarstvu. Ker je sadjarstvo za naše kraje njevečnega gospodarskega pomena, zato bo imel Fr. Praprotnik, nadučitelj v Mozirju, o istem na različnih krajih poučne govore. Opozorilo se torej vsi posestniki, kakor tudi vsi drugi, ki se za to tako velevažno stroko kmetijstva zanimajo, da se teh predavanj v prav obilnem številu udeležijo. Prvo predavanje bo dne 5. marca pri Sv. Frančišku Ksaveriju v Sav. dol.

Zalec. Tukaj se resno bavijo z mislijo napeljati v trgu električno razsvetljavo. Gg. župan Širca, drž. posl. Roblek in drugi tržani se marljivo trudijo s tozadevnimi načrti.

Zalec. Velezanimivo je bilo zborovanje, ki ga je priredila 26. febr. naša kmetijska podružnica in pri katerem je predaval poljedelski konzulent gosp. Olschowy o pridelovanju sladkorne pese. O zanimivem zborovanju prinesemo prihodnjič obširno poročilo.

Občni zbor »Kmetijske podružnice za Zadrebško dolino« se vrši v nedeljo, dne 5. sušca t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni gospé Marije Mikuš v Gornjem gradu. Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Poročilo o društvenem delovanju. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev odbora. 5. Predlogi. 6. Predavanja g. Fr. Holza, tajnika kmet. družbe v Gradcu. — Pri zborovanju se bode pobirala tudi letnina za leto 1911. — K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor.

Okrajni šolski svet celjski je imel dne 27. febr. svojo redno mesečno sejo, v kateri so se vzele na znanje razne tekoče zadeve, med drugim tudi, da nadomestuje učiteljica gospa Ekselnova obolelo gospo Košutnikovo na šoli v Vojniku, gđc. K. Leskovar obolelo gđc. E. Klemencič v Šmartnem, v Št. Pavel pa da pride kot supletinja gđc. Smolnikarjeva namesto odšle gđc. Piano; za krajnega šol. ogleda v Šmartnem se je imenoval posestnik Franc Jezernik; stavil se je predlog za imenovanje učiteljice v Ljubečni in v Petrovcah; sklenilo se je predlagati razširjenje šole pri Novi cerkvi v 4 razrednico; odobrilo se je več računov krajnih šolskih zakladov, vzelo se je na znanje poročilo o nadzorovanju šol na Dobrni, v Gotovljah, pri Novi cerkvi in na Frankolovem itd.

Celje. Bridka usoda preganja tukajšnjega narodnega fotografa g. V. Picka. Že več tednov mu leži 7-letna hčerka na škrlati v bolnišnici in pri njej je njena mati. Med tem pa mu je doma obolel 4-letni sinček Vekoslav, in v treh dneh umrl. Naše iskreno sožalje!

Iz Bočne pri Gornjemgradu nam piše gosp. nadučitelj Bizjak z ozirom na dopis v »Jutru« iz Bočne, v katerem se napada »Zvezo slov. napredne mladine« in kateri dopis je sestavljen tako, da izgleda, kakor bi bil dotični dopis pisal g. Bizjak, da on ni z dopisom v nobeni zvezi, ampak je prepričan, da ima svojega povzročitelja v Gornjemgradu.

Železnica iz Celja v Dobrno in Vitanje. Železniško ministrstvo je dalo civilnemu inženirju Viljemu Lindaverju koncesijo za tehnična predela ozkotirne železnice iz Celja čez Vojnik do Soteske, odkoder bi tekla ena proga na Dobrno, druga pa v Vitanje.

Iz Braslovč nam poročajo: V konkurz je prišel tukajšnji trgovec Viktor Ušen. V 5 mesecih, odkar je otvoril trgovino, je napravil za okroglo 18 tisoč kron dolga. Ker se ga dolži, da je iz konkurzne mase spravil več blaga na stran, pride pred sodnijo.

Dol pri Hrastrniku. (Klerikalno gospodarstvo.) Z velikim trudom in še večjimi stroki so zgradili dolski farani novo cerkev, poleg pa krasno gradu podobno palačo s celo vrsto sob za

4 »farovške vile«. Gospod župnik je skrbel, da se je župnišče zidalo najmodernejše; posebno mu je bilo to lahko, ker vodi sam vse račune, četudi imamo cerkveni skladni odbor kot peto kolo. No klerikalni širokoustneži, ki sicer vtikate svoje nosove v vsako tujo zadevo, tu se vam nudi prilika storili nekaj za blagor svojih nevednih pristašev. Vi Hrastrlen strlc iz Dola in Pustov gospod iz Brnice, ukrenita kot člana cerkv. sklad. odbora nekaj v našo korist, da se ne bo tako lahkomišno razmetaval naš denar, da se ne bodo naše koristi tako teptale z nogami. Ker pa dvomimo, da znata z g. župnikom vred — dobro računati, hočemo malo pomagati. Govori se, da je dala dolska liberalna posojilnica, ne vemo če cerkv. sklad. odboru ali g. župniku, posojilo okoli 90.000 K v poravnavo stavnih stroškov. Ker cbrestuje posojilnica vloge po 4 in pol odstotkov, zahteva gotovo 4 in tri četrto do 5odstotne obresti od tega posojila, kar znaša na leto 4275 do 4500 K, ali okroglo 12 K na dan. Akoravno so dela pri cerkvi in župnišču že davno končana, saj biva župnik s svojci že od začetka meseca novembra minolega leta v župnišču, ne briga se kot računovodja — če ga je kot takega cerkveni skladni odbor izvolil ali ne, nam ni znano — za to, da bi se položil račun, cziroma določili prispevki, katere bodo morali posamezni davkoplačevalci plačevati. Kako vendar pridejo stranke, ki bi lahko svoj donesek takoj plačale, do tega, da bodo morale radi župnikove malomarnosti trpeti škodo. Od časa, kar je župnišče gotovo in se je v njem nastanil župnik, je preteklo okoli 100 dni in v tem času znašajo obresti posojila okroglo 1200 K. Toda kaj to briga našega župnika, saj sam itak ni tak davkoplačevalec, da bi moral kaj prispevati k gradbenim stroškom. Pozivljamo pa merodajne činitelje, da napravijo takemu samovoljnemu, klerikalno-lahkomiselnemu gospodarstvu konec, kajti mi davkoplačevalci vendar ne vemo, kako pride mo do tega, da bi morali malomarnost drugih tako drago plačevati.

Iz Rečice ob Savinji se nam piše: Čujemo iz Mozirja čudne reči, zato narodne Mozirjane vprašamo: 1.) Ali je res, da tamošnji g. sedlar na tihem proti Sokolu ruva? 2.) ali je res, da je pred kratkim, ko je bila v Ljubiji veselica v prid Ciril-Metodovi družbi, isti proti agitiral, češ kaj boš to podpiral in na Kranjsko denar pošiljal? — To želimo vedeti, da se vemo ravnati.

Brežiški okraj.

Brežice. (Miško Balon umrl.) V soboto, dne 18. februarja je umrl v Brežicah po kratki, mučni bolezni veleposestnik in odbornik posojilnice, g. Miha Balon, v 45. letu svoje starosti. Pokojnik ni bil znan samo v Brežicah, kjer je živel, ampak širom slovenske domovine. Roljen v občeznani in članski rodbini Balonovi na Bizeljskem, je preživel svojo mladost sredi vinorodnih goric bizeljskih; pozneje je prišel na kmetijsko šolo v Mariboru, katero je z dobrim uspehom dovršil. Nato ga je njegov stric Janežič, ki je bil brez ofrok, vzela k sebi v Brežice; kjer je po njegovi smrti nastopil gospodarstvo. Ravno ob času njegovega prihoda se je začel v Brežicah narodni pokret, in od tistega časa vidimo našega Miška vedno v prvih vrstah narodnih borilcev. Bil je dolgoleten odbornik brežiške posojilnice in član vseh narodnih društev. Ljubezni do svojega zatiranega rodu ni nosil samo na jeziku. Bil je takorekoč duša narodnega življenja v Brežicah. Vsak, ki je imel priliko z njim občevati, mora priznati, da se mu je ta mož mahoma priljubil. Bil je tip pristnega Bizeljca, ki je s svojim zdravim humorjem, katerega si je ohranil do zadnje ure, vsakogar udobrovoljil. Najlepše se pa zrcali njegovo zlato srce v njegovi oporoki; med legati, ki jih dobijo sorodniki, so tudi sledeči: Družbi sv. Cirila in Metoda 500 K; brežiškemu »Sokolu« 600 K; Čitalnici v Brežicah 200 K; Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu 100 K, v Pragi 100 K, na Dunaju 100 K; Dijaški kuhinji v Celju in Mariboru vsaki 100 K; Šolski kuhinji v Brežicah 200 K in Ljudski knjižnici na Bizeljskem 100 K. Tako je blagi pokojnik postavil krono svojemu narodnemu delovanju in hvaležen narod mu bode postavil večer spomenik v svojem srcu. Pogreb dragega pokojnika se je vršil v pondeljek, dne 20. febr. Pred hišo žalosti se je nabralo nebroj občinstva, ki je prihitelo iz vseh bližnjih krajev in lahko trdimo, da Brežičani že dolgo niso videli takega pogreba. Udeležili so se ga tudi njegovi politični nasprotniki, kar je najlepši dokaz občnega spoštovanja, katerega je bil pokojnik deležen. Spremljal je svojega ustanovnika in dobrotnika na zadnji poti polnoštevilno brežiški »Sokol«, kateremu so se pridružile deputacije sosednjih sokolskih društev iz Krškega, Rajhenburga, Sevnice in Celja. Predno so Sokoli rakev dvignili, je zapel čitalniški zbor žalostinko »Blagor mu«, nakar se je začel nepregledni sprevod pomikati na pokopališče. Tam so pevci še enkrat zapeli »Nad zvezdami«, nakar je starosta brežiškega Sokola, dr. Stiker, v izbranih in pretresujočih besedah vzela slovo od dragega pokojnika v imenu brežiških Slovencev. Ob tej priliki skoraj nobeno oko ni ostalo suho in marsikateri si je v srcu ponavljal govornikove besede, in klet pravico usode. Čemu ravno ta? Na tisoče jih hrepeneče čaka odrešenja, a ti — žive! Ob njegovem grobu ne plaka zapuščena vdova, ne osireteli otroci, ob njegovi gomili plākajo brežiški Slovenci in vsi štajerski naprednjaki.

Kapele. V teku jednega meseca predavala sta pri nas dva gg. potovalna učitelja. Dne 22. jan. je bil pri nas g. Goričan, kateri nas je poučeval o umnem gospodarstvu v sadonosnih, na travnikih in na polju, kakor tudi o krmiljenju živine; h koncu nam je podajal lepih naukov o prepotrebem knjigovodstvu v našem gospodarstvu. Dne 26. sebr. obiskal nas je po dolgem prestanku zopet enkrat potovalni učitelj g. M. Jelovšek. On nam je podal mnogo stvarnih naukov o umni živinoreji, ter nas h koncu poučil, kako se nam je varovati pred sedaj vladajočo kugo na gobcu in parkljih; poučil nas je tudi, kako nam je postopati, ako bi se ta nevarna bolezen pojavila v kakem hlevu. Kakor se sploh naši Kapelčani radi udeležujejo takih poučnih shodov, tako so tudi sedaj na obeh shodih s svojo mnogobrojno udeležbo pokazali, da so pristopni za lepe nauke, katere dobijo od strani naših gg. potovalnih učiteljev. Hvala jim! H koncu bodi še omenjeno, da imamo Kapelčani velik strah pred kugo na gobcu in parkljih, to tembolj, ker je taista že prav blizu v nekaterih hlevih na hrvaški strani. Strah nas prešinja tembolj, ker je gospoda onkraj Sotle večinoma zelo neprevidna. Pred kratkim se je n. pr. vozil oskrbnik iz Lužnice — kjer je že sedem glav poginilo — po Štajerskem preko Dobove, Brežic, Bizeljskega in Kapel. Ali ni v tem velika nevarnost, da se raznese ta nevarna bolezen po naših neokuženih krajih?

Iz Dobove. Ker »Slov. Gosp.« napada že dalj časa nekega »fanteka dol iz hrvaške meje«, sem očividno tisti fantek jaz. Ker sem spoznal nekatere določene termine, katerih se poslužuje samo ena oseba v Pišecah, ni bilo težko tega nesramneža najti. Tako infamen dopis bi pričakoval od navadnega hlapca, ne pa od človeka, ki se čuti, da ga je kultura pogladila po njegovem debelem in rdečem licu. S tem je pač dopisnik dal samemu sebi klofuto in napisal javnosti svoje spričevalo največje surovosti in neotesanosti. Take gnojilne snovi pač dopisnik sam največ proizvaja. Kar se pa tiče bacilov, moram vam žalibog povedati, da so se vsi izcimili na katoliških tleh in sicer v mariborskem samostanu, in ste mogoče tudi Vi jim prilivali gnojnice in drugih amonijakovih kislin, ker so imeli tak hudo moč. Da se pa tem obrekovalcem za vselej njihovi ostudni jeziki zavežejo, prosim slavno predništvo, da blagovoli povedati, ako sem jaz sploh v zvezi z zadnjimi dopisi iz Pišec — **Ludovik Kokot**, učitelj v Dobovi. (Izjavljamo, da nam gosp. L. Kokot ni poslal niti enega dopisa. Op. uredn.)

Slovenjegraški okraj.

Rečica na Paki. Slučajno sem čital v »Slov. Gosp.«, kako nekdo tam našega g. nadučitelja po krivem dolži, da je on kriv, da so postale razmere v fari nezposne in da se ljudem godi krivica, kakor nikjer drugje, ker se šolske zamude ne opravičujejo celo v slučajnih boleznih. K temu napadu samo sledeče pripombe: 1.) Kakor vem, nima g. nadučitelj z opravičevanjem zamud izven šole ničesar opraviti, ker je v to izvoljena posebna komisija, v kateri so: načelnik Obat, stari Pirtošek (župan) in Girmače. Samo ti imajo dolžnost in pravico zamude opravičevati in kazni predlagati. — Le-ti so torej tudi odgovorni za vse kazni in seveda tudi za razburjenost — če je kje. Dokler je imel g. nadučitelj obravnavanje zamud, tudi ni bilo toliko kazni. 2. Daljavo je dopisnik slabo meril. Še od polzelske do šoštanske meje ni nad 8 km, kaj še je od šole, ki je vendar sredi fare. 3. Je načelnik to leto (1910) sam popisoval otroke in imel pregledati, ali so sposobni za šolo ali ne — pa to se ni obneslo — bili so namreč nekateri nesposobni bolejni otroci za sposobne spoznani in potem kaznovani. To je res gorje! Prošenj g. nadučitelj ne doživja, prizive pa itak dobi krajni šolski svet. Da bi bilo ljudstvo razburjeno proti g. nadučitelju in šoli sovražno, še nisem mogel opaziti, pač pa dobro vem, da ga ima velika večina prav rada in ga spoštuje. Ni pa vsak za vse, še Bog ne more vsem ljudem ustreči. Ko bi ta lažnivi dopisnik količkaj pogledal svojo kožo, bi ne iskal v »Slov. Gosp.« za nedolžne prostora, saj je že poskusil, kaj je na svetu vsako mišljenje, nazadnje pa turško življenje.

Vuzenica. Tu so našli 1706 prebivalcev, od teh 269 Nemcev. Ti so narasli v zadnjih 10 letih za 24 duš. Zanimivo je, da je med beivalstvom ravno polovica moških in polovica žensk.

Belevode pri Šoštanju. V prepiru med gostačem Alojzem Štriglom in hlapcem Markom Jerakom je slednji dal Štriglu zaušnico; iz jeze je nato Štrigl agrabil nož in Jeraka na več mestih ranil; ena rana na prsni je smrtna. Štrigla so zaprli.

V Velnju je umrl v pokoleni župnik Franc Smrečnik, ki je svoj čas dal povod za utemeljene napade zaradi prodaje nekega posestva »Südmarki«.

Iz Velnja. Posestnica Neža Špital se je v neki žganjariji napila čez mero žganja. Doma se je vlegla spat in drugo jutro so jo našli mrtvo. — V škalskem premogokopu se je ponesrečil rudar Adolf Trobina. Padel je tri metre globoko in si strl levo nogo. Spravili so ga v celjsko bolnišnico.

Konjiški okraj.

Iz Konjic. Neka ženska, boja iz Zavodne pri Celju, je izročila te dni v Konjicah nekemu kmečkemu dekletu na cesti dete, češ, naj ji ga drži, da bo šla tačas nekaj kupit. Ženske ni bilo več na zaj, kmečko deklet je pa preiskalo plenice in na-

šlo v njih pismo na nekega trgovskega pomočnika v Konjicah. Temu je potem izročila otroka in pismo.

Umrla je dne 24. februarja v Konjicah gospa Uršula Pirkmaier v 80. letu svoje starosti. — Rajnka je bila mati nadučitelja v Framu, gosp. Fr. Pirkmajerja.

Ljutomerski okraj.

Gornja Radgona. Volitve v okrajni zastop so ta mesec.

Malanecolija. (Osemdesetletnica) je obhajala dne 27. febr. v svoji skromnosti tiho gospa Jožefa Porekar iz rodu Matjašičev, zdravnikova vdova in pošestnica. Sprejela je ta dan še precej čvrsta mnogo čestitk. Bog jo ohrani!

Slov. pevsko društvo v Ljutomeru opozarja še enkrat na veliko narodno igro »Rokovnjači«, ki jo uprizori v nedeljo 5. in 12. marca v dvorani ge. Kukovec. Vstopnina: Sedeži: 1 K 20 vin., 1 K, 80 v., 60 vin. Stojišča 30 vin. Začetek ob 5. uri zvečer. Čisti dobiček je v nakup društvenega glasovirja.

Zgor. Radgona. Tu bo sezidala južna železnica nov kolodvor z vsemi potrebnimi prostori. Okrajni zastop je prevzel jamstvo za svoto 28 tisoč K, ki se bo rabila za gradnjo.

Bučočovci. Mesto venca na grob pok. Katarine Žitek je poslal g. Franc Kralj, c. kr. poštini oficijal v Mariboru, bučočovskemu gasil. društvu znesek 10 K. Srčna hvala.

Ptujski okraj.

Ormož. V petek 24. febr. popoldne je umrl tukajšnji notar dr. Geršak. Pogreb je bil v nedeljo popoldne. Pokojnik je bil eden najstarejših slovenskih rodoljubov. Pravo je študiral na vseučilišču na Dunaju v burnem letu 1848. Dr. Geršak je ostal vse svoje življenje zvest idejam, za katere se je navduševal in boril ob času, ko je nastal splošni narodni preokret v Avstriji. Pokojnik je vzgojeval svojo rodbo v strogo narodnem duhu. Eden izmed njegovih sinov je sodnik v Ljubljani. Dr. Geršak si je svoječasno pridobil velikih zaslug za probujanje slovenskega naroda na Spod. Štajerskem, zato bo njegov spomin vedno svež med štajerskimi Slovenci.

Ormož. Tu so našli pri ljudskem štetju 792 Nemcev in 257 Slovencev (l. 1900. je bilo razmerje 685:208). V resnici je v Ormožu najmanj 600 oseb, ki sploh ne znajo drugo ko slovenski. Kako se je štel, o tem smo itak že pisali.

Iz Ormoža se nam piše: V zadnjem času se zelo širi zakotno pisaštvo pri Sv. Tomažu in njega okolici. Listine, zgotovljene od zakotnih pisarjev, se poverjujejo na sodniških uradnih dneh pri Sv. Tomažu. Opozarjamo prizadete, da se proti njim nabira material za ovadbo pri pristojnem oblastvu.

Sv. Barbara v Halozah. Tukaj od 1. marca naprej raznaša poštni sel pisma in sicer po dvakrat v tednu v kraje Gruškovec, Brezovc, Veliki Vrh in Kokošak, Borl in Dolane, dalje v Gradiš, Slatino, Veliki in Mali Okuč, Pohorje, Sv. Elizabeto, Paradiz, Meje in Medribnik. Poštni nabiralniki se bodo zato ustanovili v Gruškovcu, Brezovcu, Borlu, Gradišču in Sv. Elizabeti.

Iz Središča. Staroveške šege so pri nas zopet ozelenele. Mi imamo v naši stari šoli na Orabah pri Središču novodobni nabiralnik. Naš kunsten g. kaplan je dal obesiti v hodniku nabiralnik, v katerega pobožne in čiste device Marijine družbe polagajo listke, na katere napišejo svoje pritožbe (ker v farovž h kaplanu hoditi je baže gospod župnik prepovedal). Našim samcem se čede slone po teh listkih, ker so radovedni, na kak način te pobožne device svojo ljubezen razkrivajo. Pa še več. S temi listki opravljajo ljudi itd. vestno po naukih našega Zveličarja — kaj ne, g. Kuhar? — Zato vprašamo: Ali je slavnemu krajnemu šol. svetu znano, da ta namicum v šol. posloplju visi? In če — ali krajni šol. svet skrbi zato, da se pred vsakokratnim podukom desinficira okuženi prostori okoli nabiralnika? Učitelji pa naj ta nabiralnik kažejo učencem v svarilo, da naj ne bodo taki opravljeni in denuncijanti, ker enake podlosti napredna struja hudo obsoja, dasiravno pri klerikalcih to zadržnost velja.

Iz Ivanjkovec. Tukaj se vrše v najkrajšem času občinske volitve ter ležijo volilni imeniki že na oglej.

Središče ima 1170 prebivalcev, od teh 8 Nemcev (7 železničarjev in 1 potnik v oskrbovalnem sprejetišču). Od teh imamo 68 starcev nad 70 let starih.

Pri pogrebu dr. Geršaka v Ormožu je kaj ne ljubo dirnilo nemško povelje humskega veter. društva. Društvu bi priporočali privaditi se povelj v materinščini.

Svetinje. Krajni šolski svet svetinjski je sklenil v svoji zadnji seji, da razširi sedanjo trirazrednico v petrazredno šolo, in sicer se bodo potrebni prostori prizidali.

Ptuj. Tu so zaprli čevljarskega pomočnika Kozoderca, ker je očeta do krvavega pretepel. — Sin ni hotel delati, ampak je raje popival, zato ga je oče zapodil. Sin pa ga je nato pretepel.

Lahonci. (O g e n j.) V nedeljo dne 26. febr. ob tričetrst na šest jutraj je začelo goret v naši vasi pri Cvetku, torej pri bratu in sosedu, ki mu je tudi zgorelo pred komaj tremi meseci. Karlo je ogenj nastal, se sumi različno. Gospodar je bil ravno sedaj en mesec zaprt in bi moral biti ta dan izpuščen. Požarna bramba Ivanjkovska in dva moža hardeške-

ga gasilnega društva so bili s priznano hitrostjo z nabrežno brizgalno kmalu pri ognju, ki je bil v ne celo dveh urah pogašen. Ako bi ne bilo požarnikov, bi od vsega stanja ne ostalo družega ko kup pepela, kajti od drugih ljudi ni nihče niti za eno žlico vode zarjesel v ogenj, deloma ker so odšli k jutranji maši, deloma ker sumijo to in ono, pomislili pa niso, da bi znalo postati to za nje usodepolno, ako bi potegnili količkaj močnejše veter.

Mihalovci. Med strašno nevihto, ki je razsajala pretečeno nedeljo po naših krajih, je treščilo v Kotnikovo hruško. Ljudje ugibajo na vse načine, kakšno letino nam prerokuje ta nevihta v sred zime. — Tudi o občinskih volitvah, ki bodo kmalu v naši občini, premišljujemo marsikaj.

Iz Svetinj pri Ormožu. Pred tremi leti je sklenil tukajšnji cerkveni konkurenčni odbor zidati stavbo nadstropja na sedaj pritlični farovž ter stavbo hlevov. Tukajšnje župnišče ima tri lepe sobe, dve manjši, prostorno kuhinjo ter shrambo za jedila. Vsak razsoden človek bi mislil, da je to za samskega gospoda dovolj veliko stanovanje, če se pomisli, da ne rabi več ko eno služkinjo, ker nima nobenega gospodarstva. Kaplan je bil sicer že tu in tam za kratek čas tukaj, da bi bila kaplanija sistemizirana, se ne da dokazati. Da je zahteva pu stavbi hlevov celo neupravičena, je samo ob sebi umljivo, ker tukajšnji župnik nima prav nobene nadarbine, torej tudi ne potrebuje hlevov. Ima namreč tako lepo plačo, da se mu ni treba z živinorejo pečati. Razvidno je torej, da ene kakor druge stavbe ni treba in da bo naravnost rop na žepih župljanov, če se omenjeni sklep izvrši. Koj po storjenem sklepu je odposlalo okoli 170 posestnikov priziv proti temu na c. kr. namestnijo. Rešitve ni prav nobene. Pri nižjih instancah se to vse nekako čudno obravnava, da smemo upati, da bode vlada pritrdila nepostavnemu sklepu tukajšnjega cerkvenega konkurenčnega odbora. Župljani bodo morali plačati okroglo 10.000 K v teh slabih gospodarstvih razmerah. V žepu bode sicer vsak svojo pest stiskal, na zunaj pa bode večina seveda dalje drvila čez drn in strn za g. župnikom, bode volila spet taki konkurenčni odbor, da bode dovolil še nazidanje drugega nadstropja na farovž, če se bode le kateremu župniku »potrebno« zdelo.

Železniški most v Ptuj v nevarnosti. Tehnični uradniki ptujskega okrajnega glavarstva so dooznali, da je Drava tako spodkopala in poškodovala stebre, ki nosijo železniški most čez Dravo v Ptuj, da se bode moralo iste popraviti še pred pomladanskimi povodnjami, drugače se utegne zgoditi velika nesreča.

Mariborski okraj.

Fram. Ciril-Methodova podružnica za Fram in okolice je imela dne 19. svečana v gostilni g. M. Turnerja svoj občni zbor. V odbor so izvoljeni gospodične in gospodje: Karol Černež, pos. Fram, predsednik; Franc Stern (Vrhošek), pos. Planica, namest.; Marica Pirkmaier in Marica Lavtar, učit. Fram, tajnica oz. blagajničarka, odborniki: Val. Predan, pos. Planica, Štef. Lešnik, pos., Fram, L. Šerbinek, učitelj, Fram in Nace Skrbinek, šol. vod. Planica. Pregledovalca računov sta gg. dr. Turner in dr. Rosina. Turnerjeveje gostilni se je za nabiralnik izročila diploma C. M. družbe. Predlagalo se je, naj bi se pri glavnem vodstvu družbe dosegla sprememba pravil v tem smislu, da bi krajevni odbori imeli pravico, v ozira vrednih slučajih znižati udnino na eno krono, ker bi se potem pridobilo mnogo več udov. Mnogo je pristopilo novih udov, nekaj jih je še pa obljubilo pristopiti. Naša podružnica vzlic strastnej protitaciji in hujskanju (žalibog od slovenske strani) vidno napreduje. To nam jasno kaže, da so naši ljudje, zbrani v podružnici, samostojno misleči, zavedni Slovenci, ki se ne dajo nikomur komandirati. Živahne zabave po zboru skoraj ne more nobeden vdeležencev prehaliti. »Tako veselo in prijetno že doigo ni bilo v Framu« se vedno sliši. Pri srečolovu, prekrasnem petju framskih pevcev, pod vodstvom g. Šerbineka, napitnicah in plesu so urice tako hitro minile, da smo se čudili, ko je prišel čas ločitve. Bili smo zbrani zastopniki vseh političnih strank na Slovenskem, tukaj smo se čutili samo Slovence — narodnjake, tako da ni prišlo do najmanjšega nesporazumljenja ali razpora. Res so se prireditelji mnogo trudili, a da se je vse tako izvrstno obneslo, imamo se razven njih še posebno zahvaliti našim vrlim, zavednim Pohorcem, ki se ne ustrašijo ne dolgega, slabega pota in nočne teme, ne drugih žrtev, kadar je treba izpolniti svojo narodno dolžnost. Posebno dobro so bili zastopani naši zvesti Planičani. Hvala jim in na svidenje še večkrat!

Ruše. Dijamantno poroko sta obhajala na pustno nedeljo zakonska Peter in Marija Rebernik, gostača v naši fari. Mož je star 88, žena 96 let. Imela sta 12 otrok, živi jih 6. Starčka imata že 6 vnukov. Redkima slavljencema — naše čestitke!

Čitalnica v Selnici ob Dravi si je na občnem zboru 12. t. n. izvolila sledeči odbor: I. Kotičenko, predsednik, F. Sagaj, podpredsednik, I. Božiček, tajnik, F. Kovačič, blagajnik, A. Rakovič, knjižničar. Odbor torej sestoji iz dveh bojujočih se političnih strank. Naj velja: za Slovenstvo v boj!

Janžev vrh pri Selnici ob Dravi. Zadnje čitalnično veselico so naši pranemčurji bojkotirali, dasi živijo od grošev članov Čitalnice. Drugo nedeljo so se zbrali vsi ti nemčurški »kulturosvetci« v tisti gostilni, kjer je imela Čitalnica veselico, češ,

danés smo prišli mi. In res je prišlo nekakih pa germanskih karikatur. Tam so ševe zabavljali če. Slovence, ter delali načrte, kako jih uničiti. Na tak način, če gredo ti kulturonosci mimo zavedne slovenske hiše, ter kričijo z izpitim glasom prav po tevtonsko »Heul und Sieg«, seve ne bo rešeno to nemštvo in tudi ne Slovenstvo pobito. Svetujemo da mirujete, drugače pridemo z imeni na dan! — Heul! — Poslušalec.

Janžev vrh pri Selnici ob Dravi. Zadnji dopis je našega »Bürgermeistra« g. Malija po domače Filipa tako razdražil, da se jim je baje žolč razlil. Hitro, ko so prečitali dopis, so hoteli te presnete drzne bindišarje iti tožiti. Šele po drugih so izvedeli, da zavoljo dokazane resnice ni kos tožiti. — Zdaj so pa začeli celo našega č. g. župnika sumničiti, češ da on piše v »Nar. List«. Ha, ha, ubogi duševni Filip, politik pa ste! — V naši fari pa so jako ludomušni ljudje in ti so našega Filipa začeli pozdravljati z »habedijere«, dočim g. Filip lepo slovensko odzdravijo, dasi so slovensko pozabili, dajč pa ne znajo nič. Obžalujemo, da imajo ženo, ki je zavedna Slovenka iz Pušcave. Priporočamo ženi, naj vzame korbač, ter tira svojega soprog Filipa v Puščavo, da se naučijo tam slovenskih šek in čustvovanj. Opazovalec.

Cerkveni tat obsojen. Lani junija mesca je bila kakor smo takrat poročali, okradena kapucinska cerkev v Reki. Ukradenih je bilo zlatnin in srebrnin za nad 1100 kron. Tatu so končno zasačili julija mesca v Mariboru v osebi 23letnega Simona Podlipnika iz Zgor. Pristove pri Ptuj. Dne 25. febr. ga je okrožna sodnija v Mariboru obsodila na 5 let, težke ječe.

Maribor. Za upravitelja moške kaznilnice je imenovan dozdajni upravitelj obeh deželnosodnih jetnišnic v Trstu, Jakob Pascolotti.

Črna smrt.

M. V. Brezovnik.

Lani nas je strašila kolera in, komaj se je poglegla nevarnost, se je oglasila na daljnem vzhodu, njena strašnejša in grozovitejša sestra — kuga. Dan za dnevom prinašajo časopisi obupnejše vesti in mnogi se boje, da bi se zanesla potom sibirske železnice iz Mandžurije tudi k nam. Praznoverniki pa bodo rekli, da je prorokoval Halleyev (Heli-jev) komet že lani kolero in kugo. Utrdilo jih bo v njih trditvi tudi dejstvo, da se je tudi v tistih letih, ko je razsajala strahovita kuga v Bizancu (l. 531), v Liguriji in na Benečanskem (l. 565) pokazal na nebu krasen komet Lampadius. Babjevercu je sicer škoda dokazovati, da je vse to neumna govornica, ker bi ne prišel do cilja; popisati pa hočem v glavnih potezah vzroke, ki pokličejo kugo v življenje, kako se bolezen pojavi in razvije, ter vse one okoliščine, ki je pospešujejo, da se pouči bralec sam in ne bo delal krivic kometu.

Razločevati moramo dvoje vrst kuge. Takozvano bubonsko kugo in pljučno kugo. Prva je pogostejša in se pojavi v začetku epidemije navadno vedno. Bacili, povzročitelji bolezni, prodro skozi male rane v kožo in odtod v mezigovne cevke (Lymphbahnen), kjer se neverjetno hitro množijo. Z mezigovnimi cevkami v zvezi so mezigovne žleze (Lymphdrüsen), v katerih se bacili definitivno nasele. V par urah, najkasneje v treh dneh, otečejo žleze hudo in povzročajo strašne bolečine. Temperatura telesa se hitro dviga, bolnik postane preplašen. Vname se tudi sosedno spojeninsko vezi-vo (Bindegewebe). Tam, kjer so se zarili v kožo bacili, se pojavijo mehurji, takozvani kužni karnikli. Najrajši na vratu, pod pazduho in pod kolonom. Odtod je tudi dobila bubonska kuga svoje ime. Ta vrsta kuge je manj nevarna za okoliš, ker obdrži bolnik bacile v sebi. Če pa prerijejo bacili žleze in pridejo v kri in jo zastrupijo, potem postane stvar hujša. Ves nadaljni proces se odigrava sedaj v pljučih, skozi katera teče zastrupljena kri.

Pljuča se hudo vnamejo in bolnik izkašlja slinaste izmečke, v katerih je nešteto kužnih bacilov. Izmeček je rjaste barve, pomešan s krvjo. Tak bolnik seveda okuži ljudi, ki pridejo v dotiko z njim. Ti bacili so pa tudi mnogo hujši, kako žlezni; povedal bom pozneje, zakaj. Ta vrsta kuge je imela v srednjem veku ime »črna smrt«.

Kuga je bolezen podgan in njim sorodnih glodavcev. Hišna podgana, ki živi v Mandžuriji v velikih množicah, ima na svoji koži bolho, ki se imenuje palese cheopis. Podgana, ki ima v svoji krvi kužne bacile, okuži bolho, ki je bila njeno kri. V bolhinem telesu živijo taki bacili lahko po več dni in, če pikne taka bolha, ki gre rada na človeka, človeka, ga okuži. — Bacili se zarijejo v žleze in tako nastane bubonska kuga. Ako nastopi vlažno vreme in se ljudje prehladijo, ter dobe nahod ali vratne katere — potem so posebno sprejemljivi za bacile, ki jih vdihavajo. Med tem namreč je ta ali oni bolnik, ki ga je okužila bolha, zbolel na pljučni kugi in izmetal bacile, ki plavajo po zraku. Tako nastane splošna pljučna kuga, kakršna je zdaj v Mandžuriji.

Ljudje dobro vedo, da so podgane vzrok kuge. Če začnejo brez drugega vzroka poginjati v velikih množicah, potem vedo ljudje, da so obolele za kugo in se izsele iz tistega kraja. Razen podgan živi tam tudi soroden glodavec, takozvani tabargana. Ljudje vedo, da je med njimi doma kužni bacil in zato jih ne jedo. Leta 1902. je nastala med temi živalmi kuga na severni strani Himalaje in odtam prešla na ljudi.

S podganami pa se tudi kuga zanese v daljne kraje z ladjami. Zato pa se okužijo najprej luke, tam, kjer se najlaže nasele podgane — po breznicah in siromašnih stanovanjih. In tudi tukaj se vidi, da gre s kugo roko v roki poginjanje podgan.

Pri nas se ni bati, da bi nas okužile podgane. Hišna podgana namreč, ki ima na sebi bolho, ki gre prav rada na človeka in ga okuži, je bila pri nas pregnana od črne podgane, ki ima tudi bolho, a ta ne gre na človeka.

Redkeje okužijo človeka pasje bolhe, ker se med psi ne pojavi kuga tako pogosto in le takrat, če so bili okuženi od podgan.

Bacili, ki povzročajo kugo, so ovalasti in se neverjetno hitro razmnožujejo. Plodijo se pa tako, da se iz enega, kot matere, napravita dve hčeri. Po največ takih bakterij se razmnožuje na ta način, ki ga imenujemo amihotično deljenje. Oba bacila, ki sta nastala po deljenju iz enega, se zopet delita v dva in tako gre to naprej. Zato se kuga tudi tako hitro širi.

A eno lastnost imajo ti bacili, ki jih skraja dela manj nevarne. Če pride namreč bacil iz podgane v človeka, ni tako hud, ker se mora šele prilagoditi človeškemu organizmu. Neprimerno hujši nastane šele, če pride iz človeka na človeka. Zato je pljučna kuga tudi mnogo hujša, kakor žlezna ali bubonska, kakor sem omenil že prej; medtem ko umrje na bubonski kugi 50—75 ljudi izmed 100, jih na pljučni kugi umrje 80—100.

Cepilo, ki ga rabijo proti kugi, je zelo nezanesljivo. Pri pljučni kugi ne pomaga nikdar, pri bubonski le redko. Zdravniki in drugi, ki imajo opravka z okuženimi, si dajejo pred obraz krinko, ki je namočena v jodoformin in se tako varujejo.

Huda praznovernost in trmoglavost ljudi v Mandžuriji je kriva, da se kuga razvija vedno bolj in bolj. Najboljše in najvarnejše sredstvo je, da se bolniki izolirajo v posebnih bolnišnicah, kjer nimajo dotike s svetom. Mrliča pa se morajo pokopavati po predpisu. Domačini — Kitajci pa tega ne delajo. V praznovernju kličejo različne čarodejnice, ki naj bi zagovorili bolezen in zato skrivajo bolnike; pokopavajo jih pa zelo slabo, tako da bacili lahko škodujejo tudi še potem, ko bi bili sicer pri pravilnem pokopu mrtveca nenevarni.

Odlčni bakterijologi nas tolažijo s tem, da kuga ni mesta pri nas. Če bi se kje pojavila, se bolniki takoj izolirajo in iz tistega kraja bi ne smel nihče kam drugam, ne da bi se preje preiskal. Da bi se pa zanesla kuga k nam s pismi in drugimi pošiljavami iz okuženih krajev, se tudi ni bati, ker je že davno dokazano, da se bacil, če ni v telesu, kmalu osuši ter postane nenevaren.

Po »Naši Bodočnosti«.

Društvene in druge prireditve.

„Dijaška kuhinja v Celju“ ima svoj izvaarečni občni zbor v nedeljo, dne 5. marca t. l. ob 11. uri dopoldne v posojilnični dvorani „Narodnega doma“ v Celju.

Iz Petrovč. Ciril-Methodova podružnica je priredila v nedeljo, dne 19. svečana v gostilni g. Ježovnika veselico z gledališko predstavo „Trije tički“, katera je v vsakem oziru izborna uspeša. Naši vrli diletanti so pod vodstvom g. nadučitelja Slanca rešili svoje vloge tako imenitno, da so je v prostorni dvorani natlačeno občinstvo venomer treslo samega smehu. Povse izborno je igral krojač Nace Iglac, piskrovez Joško Štrbenč, sodnik, krčmar in njegova žena Špela, sploh vsi brez izjeme so vredni pohvale. Domači mešani pevski zbor, ki si je priboril pod spietnim vodstvom g. učitelja Pregelj-na že lansko leto s svojim izbornim petjem obilo lavorik, je vse navzoče naravnost očaral. Pesem o „Lanskem fantiču, ki pozabljen se ni“ se je morala menda petkrat ponavljati. Po predstavi se je med veselimi petjem razvila tako lepa domača zabava, da se je vsakemu udeležencu čitalo z obraza veselje in zadovoljnost nad tako dobro uspešnim zabavnim večerom. Vsa čast in zahvala gre našim vrlim igralcem, pevcem in vsem tistim, ki so imeli s te prireditvijo trud in skrb, istotako vsem dragim domačim in tujim gostom, ki so nas počastili s svojim prihodom in tako pripomogli, da smo preživeli par veselih ur v krogu ljubih prijateljev in znancev, za našo dično družbo pa pridobili spet nekaj svetlih kronic. — Na vsestransko željo se bo ta prireditev po Veliki noči v prid „Požarne brambe v Arjavasi“ ponovila.

Laški trg. Letošnji občni zbor tukajšnjega „Bralnega društva“ ni bil ravno v stanu, nuditi bogve kako zadovoljivih podatkov glede izvrševanja društvenih načel in namenov, pač pa je opaziti, da se navzlic se vedno številnim nepovoljnim okoliščinam razmere veदारle nekako boljše, dasi polagoma. Naloga novega odbora bo, zastaviti vse sile, da spravi društvo v neposredni bodočnosti na zeleno vejo. Gotovi koraki v to svrhu so že storjeni. Kot najvažnejšo in najnujnejšo smatrati je seveda akcija za prenovljenje oz. nabavo povsem novega diletantskega odra, glede česar je odbor stopil z raznimi faktorji že v potreben dogovor. Ker bode trebalo za udeležitev ravnokar omenjene ideje dokaj penozov, sklenilo se je na občnem zboru prodati društveni glasovir. (Opomba: Isti se odda vsak čas in sicer jako ceno — kakih 80 K, ker za nas nima posebnega pomena. Nedostaje mu samo malo poprave, kdor bi se zanimal zanj, naj se izvoli zglastiti v „Pivnici § 11“, kjer izve nadaljnje.)

Iz Bočne pri Gornjemgradu. Predpustna veselica domače požarne brambe je krasno uspela. Ker se je pričakovalo tudi mnogo po-estnikov iz okolice, se je omenjena veselica priredila za domačine že v soboto zvečer, dne 18. februarja in se je za okoličane drugi dan v nedeljo popoldne ponovila. Obakrat je bila prostorna sobana v stari šoli nabito polna. Pevske točke domačega moškega zbora, kakor tudi burka „Mutast muzikant“ so se izvajale z vso natančnostjo. Diletantje (Rop Tončka, Rop Joško, Levor Micka ter Levor Joško in drugi) so želi za svoje izborni pogojene vloge burno pohvalo. Mnogo smeha so povzročile tudi žive senčne slike (zobobol, rak v trebuhu, igra na karte in huda žena), katero je z omenjenimi diletanti proizvajal domači nadučitelj g. Josip Bizjak. Veliko živahnosti je kazal tudi ribji lov, katerega je vodila nadučiteljeva soproga, gospa Fina Bizjak. — Da je pa veselica tudi v smotnem oziru najlepše uspela, gre prirčna zahvala okoličanom iz Gornjegagrade, Ljubnega, Šmartna in Novestište. Posebno se zahvaljujemo še okoliškim požarnim brambam in zlasti gorujegrajski, ki nas je posetila s svojo godbo.

Dama

ki kaj drži na ohranitev zdrave kože, osobito, ki hoče odstraniti solčne pege in zadobiti ter obdržati nežno mehko kožo in belo polt, se umiva samo z Steckenpferd-IIIjnomičnim milom (znamka Steckenpferd) od Bergmanna & Co., Deřin (Teschen) n. L. Kos za 80 vin. se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in parfimerijah.

92 40-3

Kmetijsko bralno društvo na Ložnici pri Žalcu si šteje v prijetno dolžnost zahvaliti se tem potom vsem onim enjenim damam in gospodom, ki so mu za njegov srečolov dne 19. svečana 1911 blagovolili pokloniti dobikte, oziroma ga v denarju podpirali. J. Maraka, t. č. predsednik.

Iz Šmarja pri Jelšah. Čitalnica priredi v soboto zvečer dne 25. t. m. v dvorani hotela Habjan kostumni venček. Priprave za to veselico se že pridno vrše in tudi dame šivajo skrivoma svoje kostume, da nas bodo ta večer tem bolj razočarale. Sliši se, da se bode celo „Kurent“ pripeljal z zrakoplovom v pleano dvorano in bode krožil nad plesalci. Pri bufetih pa bode nam zopet nežni spol ponujal zgovorno različne tolažbe za želodec in dobro voljo. Ker torej obeta biti ta veselica jako zanimiva, bode gotovo slavno občinstvo napolnilo vse gostilniške prostore.

Iz Podsrede. V nedeljo, dne 19. februarja so uprizorili naši vrli tamburaši in tamburašnje v gostilni g. Jazbeca veselico, katera se je nad vse pričakovanje dobro obnesla. S kakšno sigurnostjo in navdušenostjo so izvajali vse točke, smo se kar čudili, če pomislimo, kako je sploh mogoče v tako kratkem času toliko doseči, kajti vaje so se šele po Božiču pričele. S tem svojim prvim nastopom so nam pokazali naši trški fantje in dekleta, kaj se da z vztrajnostjo in marljivostjo doseči in na svoj uspeh so lahko ponosni. Upamo, da nam še večkrat nudite tako prijeten užitek in zabaven večer. Največja zasluga gre vdujo tamburašev, g. A. Potočniku, ki se je toliko žrtvoval in trudil. Mnogo smeha je povzročil tudi srečolov, pri katerem se je krog 150 dobitkov razdelilo. Udeležba je bila nad vse dobra, kajti prostori so bili natlačeno polni in smo imeli čast pozdraviti tudi goste iz Kozjega in Št. Petra.

Ciril-Methodova ženska podružnica v Ptuj priredi dne 5. marca t. l., ob 8. uri zvečer v dvorani „Narod. doma“ gledališko predstavo, trodejanjo „Mati“. Pred predstavo govori g. Ivan Prekoršek.

Slovenski obrtniki v Ljutomeru so priredili v nedeljo, 20. t. m. svoj obrtni plesni venček. Čisti dobiček 38 K 45 v. je slavni odbor poklonil „Podpornemu društvu za ubožne učence Franc-Joževe šole v Ljutomeru“, za kar izreka odbor tem potom najiskrenejšo zahvalo. Blagajničarka Nina Ivančič, predsednik Fr. Zacherl.

„Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru“ uprizori dne 5. marca veliko narodno igro v 5 dejanjih „Rokovajaci“. Spisal po Jurčič-Kersnikovem romanu Fr. Govekar. — Dvorana gospe Terezije Kukovec v Ljutomeru. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži po 1 K 20, 1 K, 80 v. 60 v. stojšča 30 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima I. redni občni zbor dne 4. marca 1911 ob 8. uri zvečer v prostorih „zum grünen Anger“, Leonhardstrasse 3. Spored običajen.

Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu priredi svoj IV. redni občni zbor v soboto, dne 4. marca 1911 v gostilni „Zur grünen Steiermark“ (Radetzkystrasse). Začetek ob 8. uri zvečer, spored običajen.

Klub slovenskih amater-fotografov v Ljubljani naznanja vsem svojim članom, da namerava prirediti v majniku prvo splošno amatersko razstavo. Razstave se lahko udeleže samo društveni člani z najrazličnejšimi predmeti. Odbor si bo prizadeval, da dobi razstava jednotno lice, kjer bodo lahko našli vsi različni sujeti in vse raznovrstne tehnike svoj prostor. Odbor bo tudi skušal, da poda prva razstava kolikor mogoče popolno sliko razvoja amater-fotografske umetnosti na Slovenskem. Opozorjamo torej že sedaj vse člane društva, naj se začnejo pripravljati za prvo razstavo, s katero hočemo tudi dokazati javnosti, da smo na tem polju važen faktor, s katerim je treba računati. Odbor.

Akad. društvo „Adrija“ v Pragi obhaja dne 4. marca t. l. petletnico svojega obstanka s slavnostnim zborovanjem, ki se vrši ob 8. uri zvečer v rest. Choderi (Praga II. Ferdinand. tž). Tov. L. Bruncko bo predaval: Narodno rad. dij. gibanje in „Adrija“, njegova reprezentantka (češko) in tov. R. Krivic: Kratka sinteza narodno rad. dij. gibanja; — pogled v bodočnost (slovensko). Po vspredu poje društvena pevski zbor. Somišljeniki in prijatelji društva se vabije.

Loterijske številke.

Trst, 25. februarja 1911: 26, 25, 81, 11, 83.
Linc, „ „ 19, 52, 88, 7, 16.

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Stavbeni prostor

na lepi solčni legi, 8 minut od mesta Celja oddaljen, se proda po zelo nizki ceni. — Vpraša se v gostilni „Skalna klet“ pri Celju.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Sv. Lenart v Slov. gor.: Druge reči pridejo prihodnjič. Hvala! — Svetinje: Prosimo za dotična poročila vedno. Vam bomo prav hvaležni! Pozdrav! — Dobova: Takih osebnih stvari ne moremo prinašati, ker so tožljive. Kaj drugega! — Dot: Veliko preosebno in vse tožljivo. — Velenje-Šaleška dolina: Ravno tako! — Dobova: Takih krajevnih prepisov vendar ne moremo kot resen politični list prinašati. Če hočete kot »Poslano« ali kot inserat proti plačilu, potem že! — Celovec: Šele danes sprejel, ko list že v tisku. Prihodnjič. Hvala! Pozdrav!

Podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju je prejelo do 18. svečana sledeče darove: Po 100 K: dr. Franc Munda, em. odvetnik v Ljubljani (ustanovitelj) in posojilnica v Mariboru; 50 K: dr. Al. Rant, c. j. k. pom. kom. (ustan.); 30 K: Kmetka pos. vrhniške okolice; po 20 K: drž. posl. dr. Iv. E. Krek, odvetnik dr. Fr. Novak, hran. in posojilnica na Dolu in mestna občina Kamnik; 12 K: prof. dr. Leopold Poljanec; po 10 K: odv. dr. Tom. Horvat, vseuč. prof. dr. Mat. Murko, kraj. mojster Ant. Presker, župnik Iv. Vrhovnik, županstvo Št. Peter na Krasi in Kolinska tovarna za kav. primes; 8 K: fin. tajnik dr. Val. Žan; 6 K: pristav Jak. Lah; po 5 K: notar Juri Detiček, višji kontrolor Jan Klemenčič, c. kr. poštarica Dora Klobovs, prof. Štef. Podboj, notar Anton Šlamberger in posestnik Janko Vihar; po 3 K: parna opekarna A. Belle in trgovina s klobuki Sedoj-Štrnad; po 2 K: zal. gramofonov Ivo Bajželj, zal. pohištva Fil. Fajdiga, prof. Saša Šantel in neimenovana gospica. Skupaj 500 kron. — Društvo je izdalo letos že 4405 K. prejelo je pa z lanskim prebitkom vred samo 4462 kron. Očividna je nujna potreba. Posreduje sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident južne žel. v p. Dunaj III. Reissnerstrasse 27.

Mala oznanila.

Vsaka masno tiskana beseda stane 10 vin., navadno tiskane pa po 2 vin. Zaesek se mora vpsolati vnaprej, ker se sicer inserat ne priobči.

10 kron dnevno

lahko zasluži vsakdo v mestu in na deželi, tudi v čisto malih krajih. Pošljite svoj naslov na dopisnici na tvrduko

Jakob König, Dunaj VII-733 (Postamt 63). 3 10-1

Po ceni meso!

Vsak dan se sveže kolje; 5 kg govejega, telečjega (od stegna) ali ovčjega mesa samo 4 K. 5 kg svinjskega 5 K. strogo solidna postrežba, ker reflektiram na stalne stranke, franco po povzetju. — Meso je tekom 24 ur na mestu. Berkavics Alter, M. Herincse, Ogrsko. 121 3-1

Izjava.

Podpisani izjavljam, da sem nepremišljeno in v naglici imenoval gosp. Jakoba Zagmeistra goljufa, katero besedo preklicujem in izjavljam, da je on poštenjak.

LAVA, dne 26. februarja 1911.

108 1 Janez Baumkirchner.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Središču, registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se ima vršiti

v nedeljo, dne 26. marca 1911 ob 3. uri popoldan v posojilničnem prostoru

s sledečim vspeoredom:

1. Poročilo načelstva. 117
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje letnega računa za leto 1910.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Revizijsko poročilo.
6. Volitev načelstva in nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Lisičje in kunje kože

kakor vsakovrstne surovine kupuje po najvišjih cenah

Maks Stössl,
zaloga usnja v Celju,
Graška cesta 23. Graška cesta 23.

Dabilo na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Rogatcu registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 12. marca 1911, ob 2. uri popoldne v lastni hiši v Rogatcu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računov za leto 1910.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

116 1

Jožef Berlisg, načelnik.

Vabilo na

20. občni zbor

Posojilnice v Gornjemgradu

ki se vrši

v soboto, dne 11. marca t. l. ob 2. uri popoldne v uradnici.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega sklepa za leto 1910.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Sprememba pravil.
5. Predlogi.

115 1

Načelstvo.

Naprodaj imam

okoli

100 klafter bukovih drv

ki so letos cepljena in 1 meter dolga. Dobijo se pet minut od kolodvora v Mislinju ter bi se tam nalagala v vagone.

Anton Šplichal, Sv. Ilj
pri Mislinju. 111 3-1

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je 118 25-1

„Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek, ter stane četrtletno le K 1'80. Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem!
Naslov: „Ilustrovani tednik“, Ljubljana.

Zahvala.

Za sterilne dokaze ljubeznivega sočutja povodom prebriske izgube, ki nas je zadela z nepričakovano smrtjo naše dobre matere, babice itd.

Katarine Žitek

veleposesnice v Bučevcih

izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prihтели od blizu in daleč lajšati nam našo pregloboko žalost med boleznijo, zlasti ob smrti ter za mnogobrojno spremstvo. Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini in nadučitelju g. Cvetku za v srce segajoči nagrobni govor.

Bog povrni tisočero vsem! 114
Ljutomer-Bučevci, dne 22. svečana 1911.

Žalujoča rodbina: Karbova in Franc Žitek.

Kmetje-sadjerejci!

Za pomladno sajenje se Vam priporoča edino le močna in visoka drevesca saditi ter tukajšnjemu spodnještajerskemu podnebnju najučinkovitejši vrste izbrati, kakor n. pr. izmed jabolk vel. renski bobovec, se sadi ob cestih in travnikih in je za kupčijo in mošt poraben. Kanada, Baumani in Ananas kosmači, za kupčijo in mošt poraben, rižasti Kardinal in štaj. zimski mašancelj (žlahtne namizne in dobre kupčijske vrste).

Izmed hrušk namizne vrste: Dielova maslenka, žlahtna Lojzika, zimska dehanovka in štajerska moštnica za mošt.

Drevesca stanejo v velikosti nad 2 1/2 izvanredno pri večjem naročilu 70 vinarjev komad. Kakovost vrst je zajamčena.

Ernest Marinc, Št. Pavel pri Preboldu
Savinska dolina. 110 2-1

Iščem za kmetijstvo treznega, v hmeljereji izurjenega 100 3-1

hlapca

kateri naj bi nadzoroval poljska opravila. — Ponudbe pod „1911 restante Žalec“.

Pozor pred ničvrednimi izdelki.

Tomasova moka

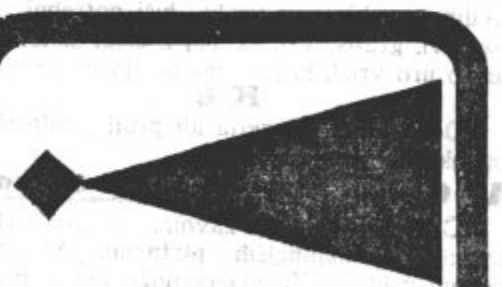
je vsak čas in za vse rastline najboljše in najcenejše fosforno gnojilo. Za čistost, za množino fosforne kisline v celoti in one v citronovi kislini razpusne in za finost zmlatja Tomasove moke, pod znamko

štiriperesna

znane, že nad 30 let rabljene in najboljše prekušane, jamci 113 15-1

prodajalna pisarna fosfatne moke čeških tovarn za Tomasovo moko na Dunaju I, Bauernmarkt 13.

LIEBIGOV mesni izvleček

ne manjka dandanes pri nobenem gospodinjstvu, kjer resnično dobro kuhajo. — Pripravljen iz čistega mesa najboljših vrst.

Prodase takoj

na okrajni cesti blizu trga ležeče dobro oskrbovano posestvo z lepim gozdom. Poslopja so v najboljšem stanu. Na posestvu se lahko redi troje goved. Nizka cena. Ugodni plačilni pogoji. Natančneje pove **Matko Lešnik, Vojnik.** 112 1

Veliko presenečenje!

V življenju nikdar več take prilike. 600 komadov samo K 3'80. 90 8-3

Krasna pozlačena prec. anker ura z veričico, natančno idoča, garancija 3 leta, ena moderna, svilena kravata za gospode, trije komadi najfinejših žepnih robcev, en krasen prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamnom, ena krasna, elegantna garnitura ženskega nakitja, obstoječa iz 1 krasnega kolirja iz orientalnih biserov, moderni damski okras s patentnim zaklepom, dve elegantni damski zapetnici, 1 par uhanov s patentiranim kaveljčkom, 1 krasno žepno, toaletno ogledalce, 1 usnjata denarnica, 1 par manšetni gumbov, 3 kar. double zlato s patentnim zaklepom, 1 jako eleganten album za razglednice, najlepši kraji sveta, trije šaljivi predmeti, največje veselje za staro in mlado, 1 jako praktičen spisovnik ljubimskih pisem za gospode in dame, 20 dopisovalnih predmetov in še čez 500 uporabnih predmetov, ki se v hiši ne morejo pogrešati. Vse skupaj s uro, ki je sama tega denarja vredna, stane samo **K 3'80.** Pošlje se po povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska osrednja razpošiljalnica

Ch. Jungwirth, Krakov št. B/103.

NB. Če se naročita dva zavoja, se priloži 1 prima-angl. britev. Za neugajajoče denar nazaj.

Proda se po jako nizki ceni

40 tisoč kolja

94 8-3

za vinograd.

Kolje je samo kostanjevo, cepljeno, močno in lepo izdelano, 2 in pol m dolgo, na oba konca ošpičeno.

Zraven se prodaja tudi

1 motor „Noricum“

popolnoma v dobrem redu, še ne dosti rabljen.

Cene se izvejo pri

Andreju Marincu v Gomilskem pri Celju.

5000 K zaslužka

plačam onemu, ki dokaže, da moja čudežna zbirka **600 kosov za samo 6 K**

ni priložnostni kup in sicer:

1 prava švicarska sist. Roskopf-pat. žepna ura, dobro idoča in točno regul. s pismeno 3letno garancijo tovarne, 1 amerik. doublezlata verižica, 2 amerik. double-zlata prstana (za gospoda in damo), 1 angl. pozlačena garnitura (manšetni, ovratniški in prsni gumbi), 1 amerik. žepni nož (5delni), 1 eleg. svilena kravata (barva in vzorec po žilji najnovejše fasone), 1 krasna kravatna igla s similibriljantom, 1 krasna damska broša (zadnja novost), 1 koristna popotno-toaletna garnitura, 1 elegantna prava usnjata denarnica, 1 par amerik. bontonov z imit. draguljem, 1 pat. angl. vrem. barometer, 1 sal. album s 36 umetniškimi in najlepšimi razgledi sveta, 1 krasni ovratni ali lasni koljer iz pravih orientalskih biserov, 5 indijskih proroških hudčkov, ki zabavajo celo družbo, in še 550 različnih predmetov, ki so v vsaki hiši potrebni in nepogrešljivi, gratis. Vse skupaj z eleg. sistem Roskopf žepno uro vred, ki je sama dvojnega vredna, stane **K 6'—.** 102 2

Dobi se po povzetju ali proti predplačilu (tudi znamke se sprejmejo) od:

A. Gelb, razpošiljalnica Krakov 423.

Če se naročita 2 zavoja, se ena prima-angl. britva ali 6 najfinejših platnenih žepnih robcev zastonj pridene. Za neugajajoče denar brez vsega takoj nazaj, tako da je vsak riziko izključen.

Najizvrstnejše in najboljše

tamburice

izdeluje in razpošilja

Prva sisučka tvornica tamburic

J. Stjepušin, Sisak
Hrvaško.

Odlikovani na pariški razstavi 1900 in na milanski razstavi leta 1896. Razen tamburic in skladb za tamburice ima razna godala, kakor: gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike okarine itd., za katera pošlje poseben cenik s slikami. Velik in ilustrovan cenik se pošlje vsakemu franko in zastonj.

V isti tovarni izhaja strokovni tamburški mesečnik pod naslovom „Tamburica“, ki poleg pouka prinaša tudi krasne tamburške skladbe in stane na leto samo 8 kron. 55 12-3

Veliki mesarski

pes

mi je odšel v noči 19. februarja. Je bele barve z rumenorjavimi lisami. — Ime mu je „rotšilt“. Prosim, če se kje znajde, naj se mi naznani.

Franc Doblšek, mesar

v Rečici na Paki. 109 1

Da si ohraniš zdrav želodec

je odvisne v prvi vrsti v ohranitvi, pospeševanju in urejevanju prebave ter v odstranjenju neprijetnega zaprtja.

Domače sredstvo, ki je pripravljeno iz izbrano najboljših in učinkujočih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvaja in odstranjuje posledice nezmernosti, napačne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorečico, napetost, preobilo tvoritev kiselin in krčevito bolelost, sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je „**Dr. Ross-Balzam za želodec**“ iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavoja nosijo postavno določeni varstveni znak.

GLAVNA ZALOGA: lekarna B. Fragnerja, e. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“, Praga, Malá strana 203, vogel Nerudove ulice.

Pošilja se vsak dan 1 cela steklenica K 2'—, pol steklenice K 1'— Po pošti, če se pošlje naprej K 150, se pošlje mala steklenica, za K 2'80 se pošlje velika steklenica, za K 4'70 dve veliki steklenici, za K 8'— štiri velike, za K 22'— štirinajst velikih steklenic franko na vse postaje avstro-ogrsk. monarhije.

Zaloga v tkarnah Avstro-Ogrske.

82 -15

80 4-4

Vse vrste

poljedelskih strojev

(mlatilnice, slamoreznice, vodevodi, kamnodrožilci, kotli, vitli) in vse druge priprave, ki se dajo rabiti z živalsko silo, se v gotovo postavijo in dajo vsakomur na poskušnjo od tvrdke

K. & R. Ježek Blansko (Moravsko)

Zastopstvo in zaloga v Celju: **Sarlah Jernej, Gaberje 124.** Plačilo tudi na obroke.

De ano iz najboljši snovi!

Vse naše gospodinje

hvalijo in kupujejo le

Pfeifer-jevo

milo

ker je najboljša in napravi brez truda snežno belo perilo. Pri nakupu pazite na vtis Pfeifer in znamka tiger.

Delano iz najboljših snovi!

Edini domači izdelek!

Zajamčeno neškodljivo!

Zajamčeno neškodljivo!

Edini domači izdelek!

107 8-2

Obvestilo.

O imovini „Glavne posojilnice v Ljubljani“

registrovane zadruga z neomejeno zavezo v likvidaciji se je razglasil dne 13. februarja 1911

konkurz.

Konkurzni komisar: C. kr. dež. sodni svetnik dr. J. Toplak v Ljubljani.

Začasni upravnik mase: dr. I. C. Oblak, odvetnik v Ljubljani.

Volilni narok 21. februarja 1911 ob 9. uri dopoldne pri tej sodnji v izbi št. 123 pred konkurznim komisarjem.

Zglasilni rok: do 30. aprila 1911.

Narok za likvidovanje in poravnavo 16. maja 1911 ob 9. uri dopoldne pri tej sodnji, v izbi št. 123 pred konkurznim komisarjem.

C. kr. dež. sodnja v Ljubljani, odd. III., dne 13. febr. 1911.

Nagrobne

vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina

v Celju. 81 4

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

NAZNANILO!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel

brivnico

v Tegethoffovi cesti 22, v hiši dr. Kaca.

Opozorjam, da je moja brivnica edino slovensko podjetje te vrste v Mariboru, potrudil se bom vedno, da bom občinstvu vsestransko ustregel. Zato se priporočam vsem narodnim krogom.

J. Gredlić, brivec.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Ljudevit Borovnik
puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnike, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastonj! 61 52-2

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mesta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgote vlijeno obutev.

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Viktor Bevc, Celje

Graška cesta št. 8. 49-6

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajamčeno najhitrejši uspehi, največja množina pridelka. — Za pomladansko setev potrebno neobhodno. — Dalje amonjakove, kalijeve, soltarjeve in superfosfate se dobiva pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih. 16 14-11

Bureau Praga, Prikopi 17.

Ivan Berna

Celje, Gosposka ulica št. 6

priporoča

svojo bogato zalogo obuval za pomladansko, letno in zimsko sezijo. — Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev, lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke itd. vedno v največji izbiri. — Priporoča tudi specializirano prave gorske in lovske čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila,

Postrežba točna, čene solidne. Zunanja naročila proti povzetju. 46 3

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

Goričar & Leskovšek, Celje, Graška ulica št. 7.

Lasina zaloga šolskih in vsehštiskovin za urade.

Na debelo.

83 50-7

Na drobno.

Svoji k svojim!

Največja trgovina in velikanska zaloga ur, zlatnine, srebrnine,

verig, uhanov, zaponk, priveskov, prstanov z demanti, brilanti in drugimi kamni.

Za ženine in nevestice poročne zlate prstane ter ženitovanjska darila vse po **najnižjih cenah.**

ZALOGA očal, naočnikov, daljnogledov i. t. d.

46 50-7

Naročite cenike! Zastonj! Poštne prostje!

R. Salmič, Celje, Nar. dom.

Svoji k svojim!

Edino delniško pivovarniško narodno podjetje
Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Svoji k svojim!

v Ljubljani

Svoji k svojim!

izborna marčno, dvojnomarčno, termalno in granatno pivo

66

v sodčkih in steklenicah.

52-4

Pri gnojenju travnikov, deteljše in žita ne smemo opustiti poleg gnojenja s Tomasovo žlindro in superfosfatom

gnojenja s kajnitom ali 40% kalijevo soljo.

Pojasnila o teh, kakor tudi drugih gnojilih daje **zastopstvo kalijevega sindikata: Fr. Mulec v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 14.**

Kalijeve gnojila se dobivajo pri tvrdki „**MERKUR**“, **P. Majdič v Celju**, pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, pri c. kr. kmetijski družbi v Gradcu ter še pri mnogih drugih trgovcih. 75 46-4

Stanje hranilnih vlog nad 6 milijonov K

Posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši

„Narodni dom“ v Celju.

Rezervni zaklad znaša nad 360.000 K

Hranilne vloge sprejema na hranilne knjižice ter jih obrestuje po **4 1/2 od sto** brez odbitka rentnega davka.

Vloge v tekočem računu sprejema, ter jih obrestuje po 4 1/2 od sto od dne do dne.

Čekovne račune otvarja tvrdkam, katere lahko poljubno razpolagajo s čeki o svojem imetju.

Eskomptuje in vnovčuje menice, kakor tudi nakaznice na vsa mesta.

Posojila daje na osebni in hipotečni kredit po ugodnih pogojih. 57 49-6

Prva južnoštajerska vinarska zadruga

Ceniki in vzorci na zahtevo
zastonj in franko

r. z. z. o. z.

v Celju

Ceniki in vzorci na zahtevo
zastonj in franko

Velika zaloga najrazličnejših vin iz vseh delov Spodnjega Štajerja, letniki 1908, 1909 in 1910, rudečih in belih po **najnižjih cenah.**

44 50-7

Martin Kolšek, čevljarški mojster, Celje, Ring (v novi posojilnični hiši) priporoča svojo zalogo in delavnico za najrazličnejšo obutalo po zmernih cenah.

39 50-7

28 28-8

Suhe gobe, žito, fižol, laneno seme, sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc, Celje
„Narodni dom“ in Graška cesta.

Istotam se dobi vse špeci-rijsko blago, kakor žito in deželni pridelki, najcenejše, na debelo in drobno. — Premog v celih vozovih, debel K 2'10, droben K 1'40 100 kg na dom postavljen v Celju. — Drugam po dogovoru.

Predivo in solnate vreče se kupijo v vsaki množini.

6 belih

rjuh, zelo debele po 2 m 14 K, po 2 1/4 m 16 K, iz domačega lanenega platna po 2 m 18 K, po 2 1/4 20 K, dobite franko iz narodne veletrgovine R. Stermecki v Celju

Za maškarade in razne veselice:

Konfeti.
Serpentine.
Kotiljoni.
Krinke.
Papirnate šepice.
Saljivi instrumenti.

34 50-7

V trgovini s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

Goričar & Leskovšek
v Celju.

Ivan Rebek, stavbeni in umetni ključavničar, vodovodni inštalater (Poljska ul. 14)

se priporoča za napravo železnih ograj, vrat, oken, stopnic ter za vsa konstrukcijska dela, štedilnike, vseh vrst vodovode, vodnjake, kopališča. Izdelujem močne premostne tehtnice (Brückwagen). — Vzajem v popravilo vsakovratne tehtnice in uteže.

Celje.

Vse po dnevnih cenah.

43 46-4

Celje.

IV. Jax & sin, Ljubljana
Dunajska cesta števil. 17

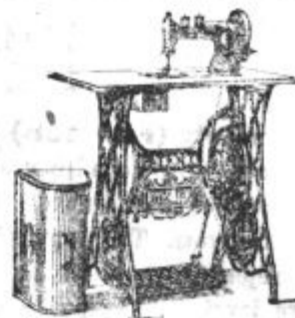
12 20 41

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.
Vozna kolesa.

Ceniki zastonj in franko.

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

Za spomladansko gnojenje priporočam cenj. kmetovalcem

Tomasovo žlindro

znamko

zvezdo

89 9-8

kot najboljše in najcenejše fosfornokislo gnojilo. Varajte se ponarejanj! Zahtevajte povsod izrecno Tomasovo žlindro **znamko zvezdo.**

Veletrgovina z železnino

„Merkur“, P. Majdič, Celje,

prodaja izdelkov tvrdke Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. v Berlinu.

Poštne hran. račun št. 54.366.

Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“ je registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Urađuje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odtegnje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

25 51-8

Zvezna tiskarna v Celju.

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu vsili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike, je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta števil. 3. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Naročila izvršuje točno in solidno. — Cene nizke.

LISTEK.

Tast Kondelik in zet Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. — Poslovenil Stanko Svetina.

XLI. Prišla je ura. . .

Vejvara je po stopnjicah skoro letel, nagnal gospo hišnico, da je šla zakurit in je brez sape hitel zopet nazaj v stanovanje. V ušesih mu je neprenehoma zvonil oni čudni stok, ki ga je slišal iz spalnice in v katerem ni spoznal Pepičinega glasu. Povečal se je sedaj v njem in ga napolnil z novo osuplostjo in obenem s tesnobo. Vedel je, da se bliža odločilni trenotek in slutil je, da se gre tu za življenje ali smrt. Medtem, ko je hitel v pritličje in zopet nazaj, mu je stopilo pred oči vse dosedanje življenje s Pepico, od začetka do današnjega dne; življenje tako rožnato, veselo. Njegova dobra, ljubeznjiva žena, vedno tako vesela in brez skrbi, leži sedaj tam onemogla, uboga revica — in kako se bo to končalo? Tako se je veselil trentoka, ki ga napravi srečnega očeta, sedaj pa se ga je bal, tresel se pred njim. Kako je to mogoče, da se morejo v tako blaženem, neizkaljenem zakonu, kakor je bil dosedaj njegov, oglasiti neankrat taki cvileči glasovi, ki jih je ravnokar slišal? Ali je vedno tako? In naglo mu je začela očitati vest, da je sam tega trpljenja kriv.

Prihitel je k vratom, obstal tam ves zasopel in se ni upal iti naprej. Morda je nastal kak usoden preobrat? Kaj bo slišal in zagledal, ko vstopi?

Bilo je tiho, ko je prišel v predsobo in tiho je bilo tudi v obednici, ko se je slednjič ojunčil in pritisnil za kljuko. Na divanu, kjer je sedela prej Pepica, je čakala gospa Kondelikova in je gledala k vratom spalnice.

Gospa Muknšablova jo ni prej pustila tja. Ko je opazila, da stopa za njo, se je vrnila, zabranila ji z roko in je rekla šepetaje:

»Sedaj ne, draga gospa Kondelikova. Ne pozabite, da ste sami v takem položaju. To mamice razburja, vseobče, sploh, kaj pa šele vas. In ne bojte se, gospa Kondelikova. Vse je v redu.«

Gospa Kondelikova je torej ubogala, vrnila se in sedla na divan. Tu jo je dobil Vejvara. Hote! je spregovoriti, toda niti besedice ni mogel spraviti iz sebe. Samo njegov vprašujoči pogled je bil uprt na taščo.

»Sedi, Fran, sedi. In ne boj se. Nič se ne bo zgodilo.«

Tolažila je Vejvaro, pa je bila sama potrebna tolažbe.

Iz spalnice je zopet prišla gospa Muknšablova in ko je zagledala Vejvaro, mu je pokimala z glavo in zamežiknila obenem. To je pomenilo: ali je vse pripravljeno? Vejvara ji je na isti način odgovoril.

Matrona je hotela iti nazaj, toda tu se je dvignila gospa Kondelikova in je hitela k nji:

»Draga gospa, ali ne bi bilo treba poslati po zdravnika?«

Gospa Muknšablova je odkimala z glavo.

»Na noben način ne, gospa Kondelikova. Do sedaj je vse, kar mora biti. Verujte mi, ničesar ne bom imela na vesti. Zastonj bi se revica ustrašila. Saj pridem po doktorja, ko ga bo treba.«

Gospa Muknšablova je pogledala pri tem pomenljivo Vejvaro, ki ni razumel prav ničesar. — Morda pa je razumela gospa Kondelikova, zakaj ozrla se je na Vejvaro skoro sočutno.

Gospa Muknšablova je zginila, gospa Kondelikova je zopet sedla poleg Vejvare in mu je zašepetala:

»To je srečen slučaj, da je prišla ta gospa ravnokar danes! Mislim, da se razume na to. Kaj bi bil ti počel!«

»Res, kakor bi jo bil poklical«, je rekel Vejvara zamišljen. »In meni je bilo tako neljubo, ko sem jo zagledal.«

»Morda je Bog tako uredil«, je vzdihnila gospa Kondelikova. »Da sedaj popravi, kar je nam kedaj hudega storila. Veruj mi, Fran, do smrti ji bom hvaležna, ako to dobro napravi.«

Vejvara je hotel reči, da on tudi, toda stok, ki je bil silnejši od obeh prejšnjih, mu je zaprl usta. — Vejvari je šinilo v glavo, da bi zbežal, toda to mu je tudi samo šinilo. Tega ne bi mogel napraviti, zakaj sedel je tu kakor prikovan in z izbuljenimi očmi je gledal k vratom spalnice. Njegov sluh je pričakoval nadaljnega takega krika, toda sedaj je bilo tiho. In tu se je polastila Vejvare velika tesnoba. Spomnil se je Pepičinih besed, da umrje, in sedaj je vstal v njem grozen strah, če ni bil to poslednji krik, če ni z njim za vselej zletela tudi draga, ljubeznjiva duša Pepičina.

Bilo mu je, kakor bi se mu življenje vrnilo, ko se je Pepica čez nekaj časa zopet oglasila. Diha torej, živi, ni šla od njega. Toda trpi, duša uboga. Kako rad bi trpel za njo vse te bolesti, ako bi bilo mogoče. Sicer trpi tudi sam, v tem napetem pričakovanju, toda to njegovo hrepenenje ne zmanjša niti za las bolesti njegove žene.

Vejvara ni več štel posamezne vzdihne in trenotke, ki so med njimi potekali. Sedaj mu je bilo, kakor bi prodrla skozi njegova senca žareča žica, vsaka žilica ga je bolela. Kako trpi šele Pepica, ko je že njemu, ki je oddaljen, tako hudo. Njegova tolažba je bila, ko je topo pogledal na mamico Kon-

delikovo in videl, da tiho sedi v kotu divana, kakor da ne bi hotela vznemirjati dogodka, ki se vrši za vrati spalnice. Toda to je bil le navidezen mir. Gospa Kondelikova je morala zbrati vse moči, da bi tako vzdržala, in čutila je, da vzdrži samo, dokler se ne bo odločilo, potem pa bodo njene sile izčrpane. Vejvara še vedel ni, kaj žena vzdrži, kaj prenese.

V tem dušičnem pričakovanju se ni brigal niti Vejvara niti gospa Kondelikova, da je zunaj nekdo zazvonil, da je hišnica nekomu odpirala in da se je slišal kratek, šepetajoč pogovor, ki je utihnil v kuhinji. Marjanica se je vrnila s sprehoda. To je pomenilo, da je šest ura, ako je bila Marjanica točna, zakaj ob tem času bi se morala vrniti. Toda Vejvara ni štel ure. Ni vedel, ali je pretekla od prvega Pepičinega stoka samo ena ura ali tri. Niti na to ni pomislil, ali je jutro ali večer. Zdelo se mu je samo, da je pretekla od njegovega povratka s Pepico zelo dolga doba, kakor pol večnosti. Šamo da ne bi solnce zašlo, predno bo vse končano. Zgrozil se je, ko je pomislil, da bi morala na te muke pasti noč. Že podnevi so neznosne, kaj pa šele ponoči!

Tu so se odprla vrata spalnice in čez prag je stopila zopet gospa Muknšablova. Poklicala ga je s kazalcem, šla je malo z njim in je zašepetala:

»Pojdite, ata, mamica vas kliče.«

Ko je videla njegov bolesten izraz na obličju, ga je opomnila:

»Lepo smejeti se morate, ata, bog obvaruj, da bi bili žalostni! Ničesar ne pokažite!«

Vejvara se je bojzljivo zrl po gospej Kondelikovi, in šele ko mu je ona prikimala z glavo, da ga s tem spodbudila, je stopal za gospo Muknšablovo, kakor bi imel svinčene čevlje. Na pragu ga je matrona prišla za ramo, peljala ga je na desno stran Pepičine postelje, sklonila se je nad mlado ženo in je rekla priliznjeno:

»Tako, naša draga mamica, tukaj imate očeta. In le držite se ga.«

Vejvara je menil, da pozna vse izraze Pepičinega obličja. Ako se je smejala, ako se je namrdnila, ako se je razjezila na deklo, ako se je razžalostila iz kakršnegakoli vzroka. Toda ko se je sedaj ozrl na njo, je zagledal na njenem obrazu nov izraz, kakršnega do sedaj še ni videl. Zdelo se mu je, da ga gleda drugačna, neznan duša. Ozirala se je nanj tako bolešno, milo, in obenem kakor očita joče — Vejvara se je stresel, ko je zagledal ta obris. In kakor bi Pepica uganila, kaj je v njenih očeh bral, se je trudila nasmehiti. Toda to je bil tako bolesten nasmeh, da bi se Vejvara skoro zjokal. Pepičin nasmeh je ugasnil, v očeh se je pojavilo nekaj kakor prošnja za pomoč, za rešitev. Njena desnica se je malo dvignila, toda ni imela toliko moči, da bi se stegnila k Vejvari. In prijel jo je za roko, sklonil se k nji in jo vroče poljubil. Potem je dvignil glavo k njeni in se dotaknil z ustnicami njenega čela. Pri tem poljubu je začutil na njem mrzli pot, od katerega so se ji sprijeli tudi njeni lasje. Nehote je segel Vejvara v žep po robec in je obrisal ženi čelo.

»Hvala ti«, je zašepetala Pepica.

»Dušica draga!« je spregovoril Vejvara vneto, in kakor bi jo z očmi prosil odpuščanja.

»Kaj ne, da ne bom umrla, Fran?« je vnovič zašepetala Pepica.

»Kaj govoriš, dušica«, je odgovoril Vejvara in njegov glas se je tresel od ginjenja.

»Še tega bi manjkalo!« se je vmešala v ta kratki pogovor gospa Muknšablova. »Kaj pa mislite, draga gospa Vejvarova. Šele sedaj bo veselje. Kaj za to: čez nekaj časa bo konec vsega. In glavna stvar, naša draga gospa mamica: brez poguma se ne pride nikarhor. Niti v tem slučaju ne. In s pogumom — kakor bi bili že gotovi!«

Vejvara se je jezil na gospo Muknšablovo zaradi teh čenč, toda Pepica je obrnila k nji glavo in se je zopet silila nasmehiti. V tem nasmehu je bilo toliko zahvale za besede, ki so prišle iz ust izkušene matrone. Toda tudi ta nasmeh je izginil, komaj se je bil pojavil, Pepičina ustna so se trdno stisnila, kakor bi slutila nove bolečine.

»Ali kaj želiš, dušica moja?« je vprašal Vejvara in se je sklonil nad ženo.

Pepica je prišla z obema rokama Vejvaro za pazduho in je zašepetala:

»Ostani pri meni, Fran!«

Vejvara je sedel na rob postelje. Pepica ga je še vedno držala. Njene roke so ga sedaj stisnile kakor železna stiskalnica. Iz njenih očih so kanile velike solze, Vejvari je stopil na čelo pot.

Pepičini prsti so se zariji Vejvari bolj in bolj v ramo, kakor bi se oprijeli korenine na kraju brezdna. Toda Vejvara ni čutil bolečin. Prišlo mu je sedaj na misel, kar je slišal o potapljalcih se ljudeh, kako obupno grabijo vsak predmet, ki jim pride v roke in kako nevaren je ta krčevit prijem za vsakega, ki poskuša potapljalčevega rešiti; večkrat pogineta oba, potapljalčev in rešitelj. Vejvara je to misel razvijal. Ako bi se potapljala njegova draga Pepica, bi gotovo skočil za njo, čeprav bi se ga v valovih oprijela tako, da bi ga napravila nezmožnega, odnesti jo na površje; ako bi ga potegnili v globočino, kjer bi mu grozila smrt, prav nič se ne bi branil, ne bi se trudil, da se je otrese. Ako pogine Pepica, naj pogine tudi on z njo, zakaj brez nje ne bi imelo življenje nobene cene. Brez Pepice se ni bil vrnil na površje. Vse to mu je bližnjska šinila v glavo in Vejvara se je sedaj zopet

vrnil nazaj k resnici. Ni s Pepico v globočini. Uboga žena trpi na postelji — morda bojuje svoj poslednji boj. Ako umre, naj umre z njo tudi on. Naj ga s poslednjim krčevitim prijemom zaduši.

Kako dolgo časa je to trajalo, Vejvara ni vedel; vedel tudi ni, kaj se okrog njega godi. Po čelu mu je tekel pot v potočku in kakor v sanjah je slišal polglasne, tolažilne in opominjajoče besede gospe Muknšablove, toda celih stavkov ni razumel. V to se je mešalo Pepičino stokanje, ki je bilo sedaj kratko, sedaj dolgo, ki se je glasilo kakor stokanje umirajočega, tako da je srce trgalo. Slednjič se je treslo celo njeno telo, kakor bi bilo mučeno na natezalnici, Pepičine roke so naglo odnehale, spustile Vejvaro, pale onemogle poleg Pepičinega telesa in Vejvara je zaslišal za seboj, toda kakor iz daljave zadovoljne besede gospe Muknšablove:

»Hvala vsemogočnemu Bogu!«

Po teh besedah se je globoko oddahnila in je zopet rekla:

»Bog te blagoslovi, mucika zlata! Ti si nam napravila skrbi!«

Vejvara ni vedel, komu to velja in kaj te besede pomenijo. Gledal je Pepico ves prestrašen, zakaj v tem trenutku je ležala tu kakor mrtva, bleda, z zaprtimi trepalnicami.

Iz tega strahu so ga vzbudile čez nekaj časa besede gospe Muknšablove:

»Torej poljubite mamico, srečni oče! Tu imate malo Pepico, pogledajte. Punčka je kakor orešek!«

Vejvara je izbulil oči, gledal je na mali prtiček, kjer je bilo zavito nekaj malega. Iz vozla je kukala samo majhna glavica, katere teme je bilo pokrito z redkimi, temnimi lasmi. Obraz te male glavice je bil rdeč, zgrbljen, oči zaprte.

»Poljubite mamico, oče, poljubite«, ga je silila matrona, »potem pa nas pustite. Sedaj moramo skrbeti samo za mamico.«

Držala je mali vozec samo z desnico, z drugo roko je prišla Vejvaro in ga je tako sklonila nad Pepico. Vejvara se je pripognil kakor stroj, poljubil je Pepico na ustna, ki so se mu zdela mrzla kakor ustnice mrliča, gospa Muknšablova ga je odtrgala, dvignila in mu kratko velela:

»In sedaj pojdite k babici!«

Sama je stopala hitro pred njim, oprezno položila mali vozec gospej Kondelikovi v naročje in je rekla:

»Bodite mnogo let zdravi, naša zlata babica, in imejte z unučko veliko veselja. Tukaj jo imate!« Skočila je v kuhinjo, hitro nekaj zaukazala in že je bila v spalnici pri Pepici.

»Punčka!« se je izvilo iz ust gospe Kondelikove. »Ljubi otročiček moj, si že tu!«

In nežno, kakor bi jemala mladiča iz gnezda, je dvignila mali vozec in je pritisnila na drobno, rdečo glavico poljub, kakor bi samo dihnila.

»Bog ti jo blagoslovi, Vejvara«, se je obrnila k zetu. »Punčka je, Fran, ali si vesel?«

In njene oči so Vejvaro skoro prosile, naj pritrđi.

Vejvara je gledal na vse, kakor v prikazni. In ko je tašča dvignila mali vozec k njemu, je vprašal:

»Ali je to živo?«

Gospa Kondelikova se je v solzah nasmejela in predno je odgovorila, se je zaslišalo iz vozla tenko cviljenje.

»Ali jo slišiš? Sama ti odgovarja.«

»Tako majhna!« je rekel Vejvara ves začuden.

»Boš videl, kako bo zrastle«, je odgovorila gospa Kondelikova. »Jutri bo večja.«

Ko sta govorila teh par besed med seboj, so se večkrat odprla kuhinjska vrata in gospa hišnica je hitela v spalnico, v kuhinjo in zopet v spalnico in kadar so se vrata spalnice odprla, je videl Vejvara gospo Muknšablovo pridno zaposleno pri Pepičini postelji. Nekaj časa je preteklo, potem pa se je slišal pretrgan, zadovoljen govor matronin. Kmalu nato so se odprla vrata in v obednici je smuknila gospa Muknšablova, vsa rdeča od svojega hitrega čela.

»Tako, draga moja, sedaj mi posodita otročička, takoj pridem po vaju.«

In ko je preteklo nekaj minut, so se odprla vrata nastežaj, gospa Muknšablova je stala med njimi, držala je otročička že v mali pernici in je obe ma kimala:

»Tako, sedaj pojdita pozdravit mlado mamico! Draga moja, junaško smo zmagali!«

Sama je stopila k Pepici, ki je bila prikrita do brade, položila je detece na odejo in se je zasmejala:

»Tu jo imate, to izkušnjavko! Poveselite se z njo.«

Toda Pepica je gledala na drobno glavico kakor brez zanimanja. Potrežljivo je sprejela materin poljub, toda ko se je približal Vejvara, da jo pogladi po obrazu in jo poljubi, so se ji zalile oči s solzami in Pepica je spregovorila s slabim, žalostnim glasom:

»Ali nisi jezen, Fran?«

Vejvara se je sklanjal in sklanjal, poljubljaj Pepico na usta, na čelo, gladil ji lase in je ves osupe vprašal:

»Čemu naj bi se jezil? Na tebe? Zakaj?«

»Ti si želel, da bi bil fantek, kaj ne?« je vprašala Pepica med zobmi.

